

ΝΕΟΣ ΜΑΧΙΤΙΣ

3

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΠΑΝΥΚΡΑΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

1931

ЗМІСТ

- 1) XIV роковини Жовтня.
 - 2) 7-го Листопада.
 - 3) Виступив Ленін.
 - 4) Жовтнева революція та нац. питання?
 - 5) Чотирнадцять (вірш).
 - 6) Червоний бант.
 - 7) Так нас дурили.
 - 8) Жовтень і комдитрук.
 - 9) Незабутні роки.
 - 10) За старих часів.
 - 11) Раніше й тепер.
 - 12) Ламбікос Врахнас.
 - 13) За шматок хліба — молитву.
 - 14) Трамвай.
 - 15) Задачі.
-

ΝΕΟΣ ΜΑΧΙΤΙΣ.

ΔΙΕΦΘΙΣΙ: ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, «1 το Μάι», 69. Σίνταξι το πεδικό περιοδικό «Νέος Μαχίτις».	== ΜΙΝΙΕΟ == ΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΧΤΙΚΟ-ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ == ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ == ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ Κ. Γ. Π. Κ. Κ. ΣΤΙΝ Κ. Ε. Δ. Κ. Ε. Η. Υ. ΚΕ ΤΥ Δ. Κ. Μ.	ΣΙΝΤΡΟΜΙ: Για 1 μήνα — 15 ρ. " 3 " — 45 " " 6 " — 90 " " 1 χρόνο 1 ρ. 80 "
ΧΡΟΝΟΣ Ι.	ΟΚΤΟΒΡΙΣ 1931.	ΑΡΙΘ. 3.

Ι ΧΙΥ ΕΠΕΤΙΡΙΔΑ ΤΥ ΟΚΤΟΒΡΙ

Περάσανε πια 14 χρόνια απτον κερó πυ το μπολσεβίκικο κόμα, κάτο απτιν καθοδίγισι το Λένιν, μαζί με τις πλατιές προλετάρικες μάζες, έβαλε στι Ροσία τιν εκσυ-σία τον εργατόν χορικόν κε κοκινoστρατιοτόν αντιπροσόπον.

Ι εργαζόμενι τις Σοβ. Ένοσις γιορτάζουνε τι ΧΙΥ επετιρίδα με γι-γαντιέες επιτυχίες στο νικοκiriό-τος, στο πολιτικό δινάμομα τις ΕΣΣΔ κε δίχνουνε τις τεράστιες νίκες, πυ έχυνε στο σοσιαλιστικό χτίσιμο.

Γιορτάζουμε τι ΧΙΥ επετιρίδα τον κερó πυ ι εργαζόμενι τις Σο-βιετικές Ένοσις, κάτο απτιν καθο-δίγισι το Λενινικό κόματος, απο-τελιόνουνε νικιφόρα το θεμέλιο τυ σοσιαλιστικό χτίριu στον 3^ο απο-φασιστικό χρόνο τυ 5 χρονu. Ι

γίγαντες πυ χτίζουμε, απτυς 518 κε 1040, κάθε μέρα μπένουνε στις γραμές τις σοσιαλιστικές βιομηχανί-ας κε τυ αγροτικό νικοκiriό.

Περισότερο από 60% απ όλα τα αγροτικά νικοκiriά (75% απτα σπαρμένα χόματα) ίνε κολεχτιβο-πιμένα. Στα βασικά ραγιόνια, πυ θγάζουνε σιτάρι, ι κολεχτιβοπίσι πια τελιόνι κε πάνo στι θάσι-τις λιχδι-ντάρουμε τον κυλάκο, σαν τάκσι.

Τόρα, το κiriότερο πρόβλιμά-μας ίνε να δυναμόσουμε οργανοτικο-ικονομικά τα κολχόζ, να δυλέδουμε με νικοκiriκο λογαριαζμό (χοζρα-στζότ), με αποκοπί, να παλέδουμε με τιν απροσοποπίσι (ομπεζλίτζα).

Ι Σοβ. Ένοσι ίνε ι μόνη χόρα πυ δεν έχι καθόλυ αεργία κε κά-θε μέρα καλιτερέθι τι ζοί τον εργα-ζομένον. Στα καπιταλιστικά κράτι

ίνε περισσότερο από 40 εκατομύρια άνεργι. Στι Σοβιετική Ένωση μεγαλώνι θελόδικα το σοσ. χτίσιμο, στις καπιταλιστικές χώρες περισέβι ι ικονομική κρίσι. Ι μπουρζουαζία γιρέβι να θγι απτιν κρίσι κε γί' αφτό όλο κε κάνι επίθεσες απάνο στιν εργατική τάχσι, κόβι τα μεροκάματα, μεγαλώνι τιν εργατική μέρα.

Τα κομμουνιστικά κόματα οργανόνυνε το προλεταριάτο στις καπιταλιστικές χώρες ενάντια στι μπουρζουαζία, το οργανόνυνε όσο πάι περισσότερο για να ιπερασπίσι τι Σοβ. Ένωση— τιν πατρίδα τον εργαζομένον όλο τυ κόσμου.

Ι εθνικές δημοκρατίες τις ΕΣΣΔ έχυνε τεράστιες επιτιχίες στο μορφωτικό χτίσιμο, στι γενική εκπέδεψι, στιν πολιτεχνοπίσι τυ σχολιού. Όλι ι αγράματι μαθένυνε γράματα.

Τόρα, πυ επιθεορόμε τις επιτιχίες-μας, πρέπει να κσετάσουμε πος εχτελόμε τιν απόφαςι τις Κεντρικής Επιτροπής για το σχολιό. Ι Κ. Ε. ίπε, ότι τόρα χριαζόμαστε ανθρώπους τεχνικά γραμματισμένους, πυ κσέρυνε καλά τι φυσική, τι χιμία, τα μαθηματικά κε τα άλλα μαθήματα. Εχίνι πυ θγένυνε απο

σχολιό-μας δεν κσέρυνε όπος πρέπει αφτές τις επιστίμες. Το σχολιό, ι πιονέρι κ' ι δασκάλι ακόμα δεν πολεμόνε όπος χριαζετε για τιν πιότιτα τις μάθισις.

Πρέπει να θάλουμε έτσι τι δουλιά-μας, όστε να κσέρι κάθε μαθητις όλα τα μαθήματα πυ περνάι στο εφτατάκσιο σχολιό.

Αφτό θα μπορέσουμε να το κάνουμε μόνο τότε, όταν ι αφτοδιόκσι, ι πιονερική οργάνοσι κ' ι πεδαγωγική κολεχτίθα κσετιλίκσυνε πλατιάτισοσιαλιστική άμιλα κε μαχιτικότιτα ανάμεσα στους μαθητές, ότα θα δουλέβυνε με κίνυς πυ απομένυνε πίσο, όταν ι οργάνοσες τυ σχολιού θα παλέβυνε αποφασιστικά κάθε μέρα ενάντια σε κάθε διάσπαςι στι δουλιά τυ σχολιού.

Στι XIV επετιρίδα, το σχολιό-μας, μαζί με τιν εργατική τάχσι κε τις κολχόζικες μάζες, πρέπει να σιδεθί πιο στενά με το Κομμουνιστικό κόμα κε τιν Κομιντέρνα, να πάι στο δρόμο τις εχτέλεσις το μεγάλον εντολόν τυ Λένιν, στο δρόμο τυ τελιοτικό χτίσιμου τυ σοσιαλισμού στιν ΕΣΣΔ κε τις προετιμασίας τυ πανκόζμιου Οχτόβρι.

ΣΤΙΣ 7 ΤΥ ΝΟΕΒΡΙ...

Ότα βγήκαμε, ήτανε κρία νίχτα. Μπροστά στο Σμόλνι θρискόντανε πολά αφτοκίνιτα.

Άλα ερχόντανε, άλα φέβγανε. Κάνανε μεγάλο θόριβο, μα ι κανονιές πάλι ακυόντανε.

Εχί στεκότανε ένα μεγάλο φορτιγό αφτοκίνιτο. Το μοτόρ-τυ δόλεθε. Ι άνθρωπι πετύσανε πάνο δέματα. Άλι, απάνο στο φορτιγό, τα πέρνανε, κρατόντας στα χέρια-τους τυφέκια.

— Πύ πάτε;—φόναχσα.

— Θα τα πάμε στην πολιτία— απάντισε ένας εργάτις χαμογελόντας νεθρικά.

— Ελάτε μαζί-μας—μας προσκαλέσανε.

Ανεβίκαμε. Το αφτοκίνιτο κσεκίνησε με μεγάλο θόριβο. Πίγενε πολί γλίγορα.

Κάπιος κσέσκισε ένα δέμα κι' άρχισε να ρίχνι εφιμερίδες στον αέρα. Κε μισ κάναμε το ίδιο. Στους σκοτινός δρόμους φενότανε μια μακριά υρά άσπρο χαρτιόν.

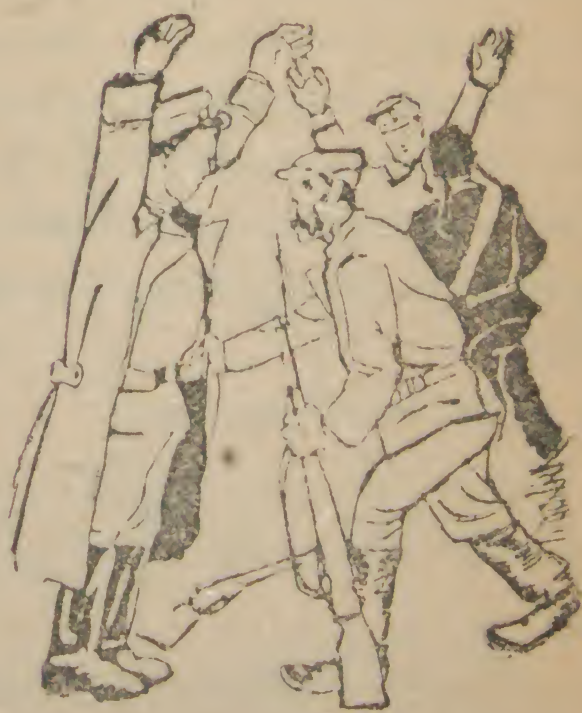
Ι κόκινι φρυρί τρέχανε με σικωμένα χέρια κε τα πιάνανε.

Δεν ακύαμε πια κανονιές. Όσα σιμόναμε στο Χιμονιάτικο παλάτι, ι δρόμι ήτανε πιο ίσιχι κε με λιγότερο κόζμο.

* * *

Κατεβίκαμε απτ'αφτοκίνιτο. Κάπιος φόναχσε:

«Ι γιόνκερ στίλανε ανθρώπους για να παραδοθύνε». Πιγέναμε σα μάθρο ποτάμι δίχος τραγύδια κε φωνές. Ένας κόκινος φρυρός μου ίπε:

«Κίτακσε, σίντροφε. Δεν πρέπει να τος πιστέθυμε. Θα μας χτιπίσουνε». Βγήκαμε σ'ανιχτό μέρος.

— Πολί σκοτοθίκανε;—ρότισα.

— Δεν κσέρο. Καμιά δεχαριά...

Περιμέναμε κάμποσα λεφτά κι' έστε-
ρα δίχως καμιά διαταγή αρχίσαμε
πάλι να πιγένουμε μπροστά.

Εκίνι τιν ώρα με το φος, πυ
έπεφτε απ'όλα τα παράθιρα τυ
Χιμονιάτικυ παλατιού, ίδα, ότι ι
πρότες διο-τρεις εκατοντάδες ίτανε
κόκινι φρυρί κι' ανάμεσά-τους πυ κε
πυ θρискόντανε κε στρατιότες. Ι με-
γάλι αδλόπορτα ίτανε ανοιχτί. Απτο
χτίριο δεν ακυότανε τίποτα.

* *

... Ι γιόνκερ μπένανε από τε-
σερις. Ι κόκινι φρυρί σκαλίζανε τις
τσέπες-τους κε λέγανε: «Α, αντε-
παναστάτες, φονιάδες τυ λαού».
Μα δεν τους πιράχσανε. Ι τσέπες
το γιόνκερ ίτανε γεμάτες από κλε-
μένα μικροπράματα. Όλα τα κατα-
γράφανε κε τα θάζανε σε μια μικρή
κάμαρα.

Πίρανε τα τυφέκια-τους.

— Δε θα σικόσετε πια χέρι
πάνο στο λαό;—τους ροτύσανε πολί
μαζί.

— Όχι,—απαντύσανε ι γιόνκερ
ο ένας κατόπι απτον άλλο. Τους
ροτύσανε κε τους αφίνανε.

* *

Παρακαλό, σίντροφι.—Ένας στρα-
τιότης κ' ένας κόκινος φρυρός φα-
νίχανε στην πόρτα κι' ανίγανε δρόμο

ανάμεσα στο πλήθος. Έστερα θγι-
κανε κι'άλι κόκινι φρυρί με τα
τυφέκια κι' από πίσο-τους πέρασε
μισί ντουζίνα άνθρωπι με λερο-
μένα ρύχα—τα μέλι τις Προσορι-
νίς Κιθέρνις. Πέρασανε σιοπιλά.
Ι νικιτές μαζεφτίκανε να τους κι-
τάκσουνε. Ακουστίκανε μερικές οργι-
ζμένες φονές. Αργότερα μάθαμε,
ότι στο δρόμο θέλανε να τους κο-
ματιάσουνε κι'ότι ρίχσανε μάλιστα
κε τυφεκίες, μα ι νάφτες τους πί-
γανε δίχως να πάθουνε τίποτα.

* *

... Τα παράθιρα τυ Σμόλνι
ακόμα φένχανε. Τ'αφτοκίνιτα πι-
γενοερχόντανε όλο τον κερó. Ι κό-
κινι φρυρί με μεγάλο ενδιαφέρο
ροτύσανε να μάθουνε τα τελεφτέα
νέα.

Η διάδρομι ήταν γεμάτη από ανθρώπους, που πιγένανε κάτω διαστικά. Τα μάτια-τους ήταν βαθιά πεζμένα. Στις κάμαρες οι άνθρωποι κινούνταν πάνω στο πάτομα με τα τυφέκια σιμά-τους.

Η έθυση το σινεδριάσειον ήταν γεμάτη από κόσμο, που βούζε σε θάλασα. Ο Κάμενεφ διάβαζε τα ονόματα εκείνον που αρεστάρανε. Ακούοντανε βροντόνδικα χεροχροτίματα, φωνές χαράς, γέλια.

* *

Κ'έτσι ο Λένιν κ'ι εργάτες τις Πετρώπολις ήτανε τον αποφασιστικό-τους λόγο για την εκσέγγεση.

Το Σοβιέτ τις Πετρώπολις έβρισκε την Προσορινί Κιβέρνισι. Τώρα έπρεπε να παρθί όλη η μεγάλη Ρωσία κ'ίστερα όλος ο κόσμος. Μα θα κάνι η Ρωσία κίνο που έκανε η Πετρώπολι; Θα σικοθί κι' αργτί; Κι' ο κόσμος; Τί επιμάζι; Θα σικοθί το πανκόζμιο κόκκινο κίμα;

Μια σκιά σικονότανε κίνο το προί κε σκέπαζε όλη τη Ρωσία....

ΠΙΡΕ ΤΟ ΛΟΓΟ Ο ΛΕΝΙΝ

Ήτανε μόνο 8 κε 20, όταν ακουστήκανε θροντόδικα χεροκροτίματα πυ δίχνανε, ότι φάνικε το προεδρίο μαζί με το Λένιν—το μεγάλο Λένιν—ανάμεσα στα μέλι-τυ.

— Κοντός κε φαρδός με μεγάλι φαλάκρα κε φουσκοτό κεφάλι, πυ κατέβενε χαμιλά στους όμους-τυ, με μικρά μάτια, πλατί εθγενικό στόμα κε φουσκομένο πιγύνι. Τα γένια-τυ ήτανε κσυριζμένα, μα ι τρίχες θγένανε πια. Δεν κάνι τέτια εντίποςι, ότι μπορί να ίνε ο θεός τυ πλίθους,—τόσο αγαπιμένος κε τιμιμένος, όσο μπορί λίγους ν'αγαπίσανε κε να τιμίσανε στιν ιστορία,—νά τέτιος ίνε αφτός ο ακσιοθάμαστος λαικός ιγέτις,—ιγέτις μόνο με τι δύναμι τυ μιαλύ-τυ, δίχος ριτορικά στολίδια, μα με μεγάλο χάριζμα να κσιγάι βαθιές ιδέες με απλά λόγια.

Ένας αντιπρόσωπος απτο Ντονμπάς προσκαλύσε το σινέδριο να πάρι μέτρα ενάντια στον Καλέντιν, πυ μπόρεσε να τραβίξει απτιν προτέβουσα κάρθουνο κε τρόφιμα. Πολί στρατιότες, πυ ίρθανε κίνι τι μέρα απτο μέτοπο, φέρανε φλογερός χερετιζμός απτα σιντάγματά-τους.

Ίστερα πίρε το λόγο ο Λένιν. Βάστακσε γερά τιν άχρι τυ θίματος κίταζε το πλίθος με τα μικρά-τυ μάτια, στεκότανε κι κε περίμενε.

Δεν έδινε καμιά προσοχή στις ζιτοκραβγές, πυ βαστύσανε κάμπουσα λεφτά. Μόλις πάψανε ι ζιτοκρα-

βγές, με απλά λόγια ίπε:

— Αρχίζουμε πια το χτίσιμο τις σοσιαλιστικής εκσυσίας.

Κι αφτί τι φράσι, τι χερέτικε μόνκριζμα όχι ανθρωπινό.

— Πρότα απ' όλα χριάζετε να πάρουμε πραχτικά μέτρα για να κάνουμε ιρίνι... Πρέπι να προτίνουμε ιρίνι στους λαός όλον το χορόν πυ πολεμύνε, πάνο στι βάσι το σοβιετικόν όρον. Το ζίτιμα τυ πολέμου κε τις ιρίνις ίνε τόσο κσεκάθαρο, πυ, θαρό, ότι μπορούμε κε δίχος άλως προλόγους να διαβάσουμε το

Ι ΟΧΤΟΒΡΙΑΝΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΚΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΖΙΤΙΜΑ

«Μόνο το προλεταριάτο
ιπερασπίζει στον κερό-μας τιν
αληθινί λεφτεριά τον εθνόν κε
τιν ενότιτα τον εργατόν όλον
τον εθνόν».

(ΛΕΝΙΝ).

Ι ιδέες τυ Λένιν στο εθνικό ζί-
τιμα θαλθήκανε στι θάσι τυ προ-
γράματος τυ Π. Κ. Κ. (μπ.).

Ακόμα πριν απτιν Οχτοβριανί
επανάστασι, το Κομμουνιστικό κόμα
παραδέχτικε, ότι κάθε έθνος έχει
το δικέομα να κιθερνιθί μόνο-τυ.
Ο Λένιν λογάριαζε το εθνικό ζί-
τιμα σαν ένα απτα στυδεότερα
ζιτίματα στο πρόγραμμα τυ Κόμα-
τος.

Ι ιδέες τυ Λένιν πραγματοποιιθί-
κανε πραχτικά στιν Ε. Σ. Σ. Δ.

σχέδιο τις προκίρικεις στους λαός
 όλον το χορόν, πυ πολεμύνε.

Το μεγάλο στόμα-τυ, πυ φενό-
τανε σα να χαμογελύσε, άνιγε πλατιά
ότα μιλούσε. Κε μπροστά-τυ χιλιά-
δες απλά πρόσωπα ίχανε γιριζμένα
τα μάτια απάνο-τυ κε τον κιτάζανε
με αγάπι κε λατρία.

Α πτι ςίντα κςι. Αφτό το από-
σπαγμα ίνε παρμένο απτο γνωστό δι-
θλίό—«Δέκα μέρες, πυ τραντακσανε τον
κόζμο». Ο Δ'ον Ριντ εδó λεί γιά το
λόγο τυ ς. Λένιν στο ςινέδριο το ςοβι-
έτ ςτις 8 τυ Νοέβρι (26 τυ Οχτοβρι).

Μόνο εδó, μόνο στο προλετάρικο
κράτος-μας ι εργαζόμενες μάζες
όλον τον εθνικοτίτον ενοθίκανε θε-
λιματικά κε ςκιματίσανε τιν 'Ενοσι
Σοβιετικό Σοσιαλιστικό Διμοκρατιόν
(Ε. Σ. Σ. Δ.)

Στι Σοβιετική 'Ενοσι ι εθνικό-
τιτες ακολουθίσανε τις εντολές τυ
Λένιν ενόσανε τις δύνამές-τους για
να παλέψυνε ενάντια στιν εθνική
καταπίεσι, ενάντια στον καπιταλι-
ζμό, ν'αγωνιστύνε για το ςοσιαλιζμό.

Ι Σοβιετική εκςυρία, κάτο απτιν
καθοδίγισι τυ Κομμουνιστικό κόματος
κίρικε από μιάς αρχίς τιν ιςóτιτα
τον εργαζομένον όλον τον εθνικο-
τίτον.

Κ'έτσι κάθε έθνος στι Σοβιετική
'Ενοσι μπορί ν'αναπτίκσι τιν κυλ-
τύρα-τυ, να εκμεταλεφτί το φυσικό
πλότο-τυ κε να πάρι μέρος όχι
μόνο στι διίκισι τις διμοκρατίας-τυ,
μα κε όλις τις Σοβιετικής 'Ενο-
σις.

Σ'όλι τιν Ε. Σ. Σ. Δ., στιν
Υκρανία κε στα ςομείκα ςαγιόνια-
μας, τα τελεφετέα χρόνια, έχομε
μεγάλες επιτιχίες στο μέτοπο τυ
εθνικο-μορφοτικό χτίσιμυ.

Πριν απτιν Οχτοβριανί επανά-
στασι, ι ςομείκες εργαζόμενες μά-
ζες δεν μπορύσανε ν'αναπτίκσουνε
τιν κυλτύρα- τους. Ι τςαρική κιθέρ-

νισι δεν τους άφινε ν' ανίεσυνε δικά-
τους σχολιά κ. τ. λ.

Ι κυλάκι υποστηρίζανε την πο-
λιτική του τσάρου, γιατί κι' αφτός
δεν τους είφερε ι ανάπτυξι τις
εθνικής κουλτούρας.

Τα σχολιά, τα δικαστήρια, τα
κυβερνητικά γραφία δουλέβανε μόνο
ρύσια. Τα παιδιά δεν ίχανε το δι-
δικέομα να μιλόνε ρομεία στο
σχολιό. Πολές φορές για κάθε ρο-
μείο λόγο πλερόνανε πρόστιμο.

Φονάζανε τους γονιός κε τους
λέγανε να μι μιλόνε ρομεία στο
σπίτι με τα παιδιά-τους.

Στα ρομεία ραγιόνια τις Υκρα-
νίας έχουε πια ος 26 εφτατάκσια,
ος 60 σχολιά Ι βαθμίδας, Ελινι-
κό Πεδ. Τέχνικου με Ελινο-τατα-
ρικό τρίμα, Ελινικό κε Ελινο-τα-
ταρικό Σοβ. Κοματικό Σχολιό κε
Ελινο-ταταρικό Αγροτέχνικου στι
Στ. Ιγνάτιεφκα.

Στι Μαριούπολι έχουε την εφι-
μερίδα «Κολεχτιβιστίς» κε το πι-
ονέριχο περιοδικό «Νέος-μαχιτίς».
Στο Ροστόβ (Β. Κάφκαςος) θγένι
ι εφιμερίδα «Κομουνιστίς».

Ι ενεργητική συμμετοχή τον εθνι-
κό μιονοτίτον στην ικονομική κε
μορφοτική ζοί τις Ε. Σ. Σ. Δ.
κάνι τον τακσιό-μας εχτρό να
λσιιάζει απτο καχό-το. Τόρα πυ,
πάνο στι θάσι του σιμπαγί κολεχτι-

θιζμό, λικθιντάρουμε τον κυλάκο στη
τάκσι κι' όλο το νικοκισιό-μας πά-
μπροστά με μπολσεβίκικα τέμπα,
ο τακσιός εχτρό-μας θάζει όλα
τα θινατά-το για να μποδίζει το
σοσιαλιστικό χτίσιμο. Πολεμούμε με
τον τακσιό εχτρό όχι μόνο στο
μέτοπο του ικονομικού χτίσιμου μα
κε στο μέτοπο τις μορφοτικής επα-
νάστασις.

Μερικί δασκάλι κε μαθητές φέρ-
νουνε την κυλάκικι ιδεολογία στο
σχολιό. Χριάζετε να παλέψουμε
αποφασιστικά μ' αφτί την εχτρική
ιδεολογία. Ι δασκάλι κι' μαθητές
πρέπει να θιμόντε, ότι ι όκισινε του
τακσιού αγόνα στη χώρα-μας με-
γαλόνι απ' ένα μέρος το μεγαλο-
κρατικό σοθινισμό κι' απ' άλλο μέ-
ρος τον ντόπιο εθνικισμό. Ο τα-
κσιός εχτός πολεμάι ν' ανάψει
πάλι την εθνική έχτρα, θέλι να
μεταχειριστί για τους σκοπούς-του το
σοθινισμό κε τον εθνικισμό.

Ακόμα έχουε στα σχολιά-μας
εθνικό ανταγωνισμό, αντισημιτισμό.

Το σχολιό πρέπει ν' αγωνιστί απο-
φασιστικά μ' αφτές τις εχτρικές ιδέες,
να πολεμίζει στο πλεθρό του πανκό-
ζιμου προλεταριάτου, που θέλι να
χτίσει, κάτω απ την καθοδήγισι τις
Κομιντέρνας, την κομουνιστική κινονία.

Μ. ΚΑΠΑΛΑΝ.

ΔΕΚΑΤΕΣΕΡΑ

Δεκατέσερις φορές ι γί-μας
τριγίριζε τον ήλιο.

Δεκατέσερις φορές αλάκxανε
το χρόνο ι εποχές

Από τότε
που το τσάρου το βασίλειο
μπολσεβίκικα
οδιγόν
κομμουνιστές.

* *

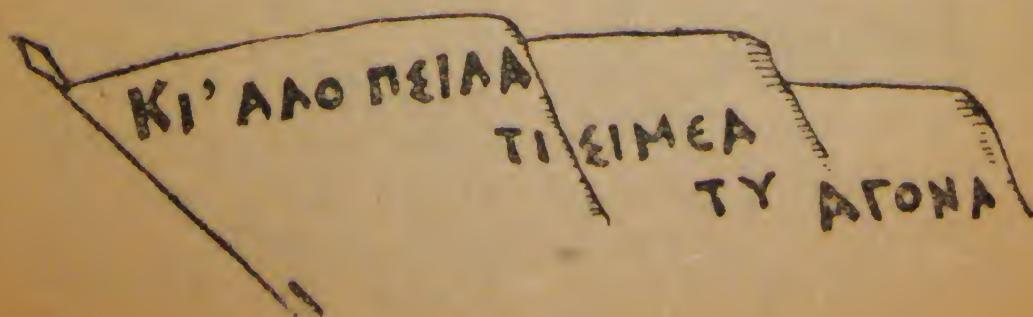
Τα 14 δεν ίνε
μόνο αριθμί.

Τα 14
μεταμορφόxανε τι χώρα
Κολεχτιβιζμός,
εργοxτάxια,
σταθμί
στολίζουν την Ένοxι τόρα.

* *

Το Οχτόβρι αποτέλεζμα ίν' αφτά
το Μεγάλο Οχτόβρι ι καρπί
Γλίγορα το xοσιαλιζμό ο Οχτόβριx
θα xαπλόxι x' όλι τι γι.

ΦΕΡΠΙΣ

Ο ΚΟΚΙΝΟΣ ΦΙΟΝΚΟΣ

Απτο προί κσιγάλιζε. Στον
υρανό ήτανε φτινόπορο, μα στο πρό-
σοπο το Γιόργι—άνικσι. Πίγενε
χαμογελόντας, τα μάθρα μάτια-

του γιαλίζανε. Στους δρόμους ήτανε
πολός κόσμος. Τί όμορφα—σκέφτι-
κε ο Γιόργις. Κε σε μας, στην

Οντέσα τώρα ετιμάζυντε. Κε στο
εξωτερικό, κε παντό γιορτάζυνε
τιν 7-ι το Νοέβρι... Το προλετα-
ριάτο... Μόνο εδό στο, Κίεβο πρό-
τι φορά θα πάι στι διαδύλοσι, μα
έλα πυ αφτί... ι καταραμένι θροχί...
Ο Γιόργις τίποτα δε λιπόντανε
τόσο, όσο το φιονκο πυ ίχε στην
τσέπι το παλτό-του.

— Το παλτό—έλεγε—δε θα
πάθι τίποτα. Κε το κασκέτο δε
θα χαθί. Θα θραχί. Σα χαλάσι—
θ' αγοράσο κενόργιο, δεν ίνε δα κε
τόσο μεγάλη δουλιά.

Έβγαζε το κασκέτο-του, τίναζε
τις σταλαματιές τις θροχίς, το
κσαναφορύσε κε πίγενε γλίγοραι
ίχε να κάνι ακόμα κάμποσο δρόμο
ος το εργοστάσιο. Δεν ήθελε ν' αργίσι.

— Μα με τί μάτι θα με κιτά-
κουνε τα πεδιά; Εδό ίμε λίγο κερό.
Στιν Οντέσα—εχί με κσέρανε...

* *

Ι εργάτες μαζεφτίκανε.

Μπροστά ήτανε ι σιμέες, κ' ίστερα
ι ορχίστρα. Ο γέρο-σιδεράς Δανίλ
έκανε το κυμάντο.

— Ε! Το νταβύλι ας έρθι εδό!

— Το πιο μεγάλο όργανο κε
θρίσχετε πάντα πίσο. Ορχίστρα δί-
χος νταβύλι ίνε σα γάτα δίχος υρά.

Ο Γιόργις μόλις πρόφτασε να
μπι στι σιρά κι' άρχισε να πέζι ι
μουσική. Πίγανε λίγο κ' ίστερα σταθί-
κανε. Ι νεί δε δίνανε καμιά προ-

σοχή στη θροχή. Κάνανε ένα γύρο, τραγουδούσανε, χορεύανε. Ιθροχή όλο έπεφτε πσιλί κε διαπεραστική.

Ο Γιόργις χαμπύριαζε κε λιπόντανε—κε να μιν το φορέσο δε γίνετε—έλεγε—κάθε χρόνο τον έβαζα. Κρίμα, νά με τέτως κερύς δε θα βαστάξει σ' όλι τι ζοί-μυ. Τα πεδιά κ' έτσι τον περγελούσανε.

— Πεδιά, γιά διέστε! Κασκέτο κενύργιο—αμερικάνικο, φόρεσε κενύργιες γαλότσες, μα για φiónκο, φένετε, δε φτάσανε τα χρίματά-τυ.

— Καλίτερα να μιν τις φορύσε.

Ο Γιόργις σόπενε: κε στην Οντέσα έτσι ίτανε στην αρχί. Μα τα πεδιά όλο λέγανε.. Ένα μάλιστα απ' αφτά, εκίνο πυ έπέξε αρμόνικα με τα χίλια-τυ, πέτακσε τα λόγια:

— Όχι φiónκος, παρά μικσιάρικο κυρέλι!

— Ό Γιόργις δε μπόρεσε πια να βαστάξει. Άναψε, τα μάτια-τυ στράψανε. — Εσί ίσε μικσιάρικο κυρέλι!—φύνακσε—Καλά πυ δεν ίνε δο τα πεδιά τις Οντέσας. Τότες θ' ακούατε. Θάβρισκες το μπελά-συ.

Ο γέρο-σιδεράς σίμοσε.

— Τί πάθατε, ε;

— Κίτακσε, μπάρμπα Δανίλ, τί έβαλε ο οντεσίτις-συ, ντροπί δεν ίνε;

— Αφίστε-τον, πεδιά, αφίστε-τον!—τους φοβέριζε με το δάχτυλό-τυ ο σιδεράς—Δυλέθο μαζί με το Γιόργι. Κσέρο όλι τιν ιστορία-τυ. Αν τιν κσέρατε κε σις δε θα τον

περγελούσατε. Πέστινα, Γιόργι, πέστινα για να τι μάθουνε κι' αφτί. Κ' έτσι δε θα μporέσουμε να πάμε όσπυ να περάσι ι άλι κολόνα. Λέγε λιπόν!

— Ι δουλιά αφτί έγινε στην Οντέσα—άρχισε ο Γιόργις—στα 1918. Ι γαινταμάκι πέρανε το σιδεροδρομικό σταθμό κε τυς πιο μεγάλους δρόμους. Στην πολιτία όλο άκυες τυφεκιές. Λέγανε: ι γαινταμάκι έχυνε πολί δίναμι. Α δε σικοθύνε ι εργάτες στο πόδι, θα χαθί ι επανάστασι. Ίρθανε κε σε μας, στο ιπόγιο, ι σιντρόφι τυ πατέρα-μυ. Εγό ίμυνα ακόμα μικρός—9 χρονό, μα, σαν τόρα, όλα τα θλέπο κε τ' ακούο. Τί κάθεσε, Γιάνι; Χριάζετε βοίθια! Το τυφέκι σε φιλάι... Κε μισ αφίσαμε τα σπίτια-μας. Πάμε! Φτάνι πια πυ λιγύσαμε τι ράχι-μας! Ολα ίνε δικά-μας, εμís ίμαστε ι νικοχίριδες!>

— Αλο τίποτα δε λέγανε. Κ' έτσι μporύσε κανίς να τυς καταλάβι. Ο πατέρας-μυ θγίκε όκσο, μα γίριζε γλίγορα πίσσ κε ίπε στη μιτέρα-μυ:

— Δόσε-μυ κανένα κόκινο φiónκο. Ας κσέρυνε όλι με πιόνα έχυνε να κάνυνε.

Ι μιτέρα-μυ γίρεθε κανένα πανί, μα δεν έθρισκε. Εγό έσκισα τότες ένα κομάτι απτο παλιό κόκινο πάπλόμά-μας κε τόβαλα στο χέρι-τυ. Ο πατέρας-μυ με φίλιζε κ' έφιγε. Τί να κάνο—ίμυνα μικρός, μόνο 9 χρονό. Ι καρδιά-μυ χτιπύσε.

κανε μέσα, θγάλανε τα καπέλα-τους και ίπανε όλι μαζί ένα λόγο: «Πέθανε».

Θιμόμε πως χτιπιότανε κ' έκλεε ι μάννα-μυ, κ' ι άλι πυ... Έκλεα κε γο βλέποντας τος άλυσ. Σα να χίσανε ζεματιστό νερό στην καρδιά-μυ. Ι καρδιά-μυ έκεε, μα τα χέρια-μυ κριόνανε πιο πολί κε τρέμανε..

Δεν κζέρο γιατί. Θιμόμε μόνο, ότι τα χέρια-μυ ίτανε όλο τον κερό κρία... Στο υπόγιο ακούτανε ποδοβολιτό. Ι εργάτες τρέχανε. Τρέχανε απ' όλες τις μεριές στο σταθμό. Εκί, στην πλατία χτιπιόντανε. Ίθελα πολί να διό με τιν άκρι τυ ματιώ-μυ προς πολεμόνε, πιός νικái, μα ι μάννα-μυ κλίθοσε τιν πόρτα κε δε μ' άφινε να θγο.

Το προί θγίκε ο ίλιος τυ Γενάρι. Οκσο ίτανε παγονιά. Τα νερά, πυ ίτανε χτες στο δρόμο εκεπαστίκανε με πσιλό γιαλί. Ο πάχος έτριζε κάτω απτα πόδια. Κάτι έτριξε κε στο παράθιρό-μας. Αφτό το τρίξιμο δε θα το κσεχάσο σ' όλι-μυ τι ζοί... Κίτακσα ανάμεσα απτι χαραμάδα: έρχυντε ι δικί-μας. Εκίνι πυ πίγανε χτες με τον πατέρα-μυ στο σταθμό. Μπί-

Ο ένας απ' αφτός πυ ίρθανε, εκίνος πυ φόνακσε χτες τον πατέρα-μυ, έθγαλε απ τον κόρφο-τυ αφτό το κόκκινο πανί, το κάρφοσε στο πυκάμισό-μυ κε τον πίρανε τα δάκρια... Δεν μπόρεσε να θγάλιύτε λέκσι. Ένας άλος ίπε γι' αφτόνα: «Ο πατέρας-συ πέθενε, πεδί-μυ, μα δε σε κσεχάσε. Έθγαλε το φιδόνκο, κε ίπε να στο φέρουμε».

Πολά έλεγε κίνος ο σίντροφος. Δεν τα θιμόμε όλα. Κε δεν τα καταλάθενα, να πο τιν αλίθια. Μα από τότες φιλάο αφτό το φιδόνκο κε τονε φορό κάθε 7 Νοέβρι.

Ο Γιόργις ζόπαζε, μα ένοιθε πως χτιπόσε ίσιχα ι καρδιά-τυ. Τα μάτια εκίνον πυ τον ακύανε, κιτάζανε με αγάπι το κσεθοριαζμένο, μα δοκσαζμένο κυρέλι τυ Γιόργι.

Μετάφρασι: Α. ΜΑΡΜ.

κανε μέσα, θάγαγε τα
καπέλα-τους και πηγε να
μαζι ένα λόγοι «Πέ-
θανε».

Θυμώμε πως χιτί-
τανε κ' έλεε: «Μάνα-
μ' είν' αλή πο... Έμει-
νε γο βλέποντας τις
άλους. Σα να χιτίανε
ματιστό νερό στον καρ-
διά-μου. Η καρδιά-μ
έκεε, μα τα χέρια-μ
κρίωναν πιο πολύ κε
μανε..

απ' αφός που ήρθαν,
φώναζε χτες τον πατέ-
ρα απτον κόρρο-το
κόκκινο πανί, το κάρφω-
σε κ' έμεινε κ' τον πέρασε
Δεν μπόρεσε να θγά-
«Ένας άλλος ήπε γι' αφός-
μιτέρας-μ' πέθενα, πεθί-
σε κ' έχασε. Έθγαλε το
ήπε να στο φέρουμε».
«Εγώ κ' ένας ο σίντροπος.
μ' έμεινε όλα. Κε δεν τα
να πο την αλήθεια. Μα
φιλιάς αφός το φόντο
μό κάθε 7 Νοέμβρι.

«Σόπαζε, μα έμεινε
έτσι η καρδιά-μ. Τι
που τον ακάνα, κ' έ-
πι το κρεββατιό-μ' έμει-
νο κυρέλι το Γάργα-
ράς: Α. ΜΑΡΜ.

ΕΤΣΙ ΜΑΣ

υσεχνύσανε

Ήτανε καλή φτινοπορινή μέρα.
Ο υρανός δεν ήχε καθόλου σίνεφα.
Ο ήλιος ήτανε ακόμα ζεστός. Θα-
ρύσες, ότι κ' η μέρα χέρετε μαζι-
μυ, που πάο στο σχολιό.

Στο δρόμο μακριά φενόντανε τα
πεδιά. Πιγένανε μαζι. Δεν πέρασε
πολός κερός κε τα πρόφτασα σιμά
στο σχολιό.

Σε λίγο χιτίπιζε το κυδόνι. Όλοι
μπήκανε στις τάξεις. Ο Αλέκσις, ο
Νίκος κε γο πήγαμε στην παράδοσι,
που μας δίκσανε η μαθητές τις τε-
τάρτις τάξεις.

* * *

Γλίγορα ήρθε κ' η δασκάλα. Κά-
θισε σιμά στο τραπέζι κ' άρχισε
το μάθημα. Μας ρότιζε:

— Αφτο πός το λένε, — κ' έδωκε
με το δάχτυλό-τις το ταβάνι.

Φονάκσαμε «ταβάνι»! «Οχι» —
ήπε, «ποτολόκ»! Το ίδιο πάθαμε κε
με το «πολ». Ήστερα με ρότιζε
ρύσικα: «πόσα δάχτυλα έχι το χέρι-
μ;» Δεν κατάλαβα τίποτα κε κί-
ταξα τι δασκάλα μ' ανιχτό στόμα.
Εχίνι σίκοσε τότε το χέρι-τις κε
χόρισε τα δάχτυλά-τις. Κατάλαβα

Ο Αλέκσις, ο Νίκος κε τ' άλλα
πεδιά, που πέζανε πάντα μαζι-μυ,
γραφτίκανε στα 1912 στο σχολιό.
Θέλινα να πάο κε γο. Ο πατέρας-
μυ πήγε στη δασκάλα, μ' έγραψε
κε το θράδι μυ ήπε, ότι απτιν αλή
εβδομάδα αρχίζυνε τα μαθήματα. Δεν
ήξερα τί να κάνο απτι μεγάλη χα-
ρά μυ.

Επιτέλους το σχολιό άνικσε. Σι-
κόθικα προι-προί, έφαγα κε πέρασα
στιν αριστερή πλάτι-μυ την κενύρ-
για τσάντα, που μ' έραψε η μάνα-μυ.
Έβαλα μέσα την πλάκα-μυ, το πετρο-
κόντιλο κ' ένα καλό κομάτι ψομί.

Πριν πάο η μιτέρα-μυ με κέ-
τασε αν κσέρο τίποτα. Με ρότιζε:

— Πόσα κάνυνε πέντε κε τρία;

— Οχτό! — ήπα.

— Για πές-μυ το επίθετό-μυ.

— Ιστόρ!

— Τ' όνομά-μυ;

— Μιχάλης!

Ότι με ρότιζε το ήξερα. Γλί-
γορα έτρεκσα κε θήκα όκσο.

τίθελι κεφόνακσα «πέντε»! — Οχι —
 ίπε, «πιάτ»! «Πατ» — ίπα κε γο.
 Ι γλόςα-μυ δε γίριζε να πο σοστά
 τις ρύσιες λέκσες κε γι' αφτό θί-
 μοσε κε πάτισε τις φονές: «Οσιόλ»!,
 «Ντυράκ»! — νά πιά ίτανε τα λό-
 για-τις.

Κατάλαβα, πως με θρίξι, με πε-
 ριπέξι κε σκέφτικα: α μάθενα γρά-
 ματα στι μιτρικί-μυ γλόςα, θα ίμωνα
 πρότος μαθιτίς.

Ίρθε το καλοχέρι. Ο χρόνος
 πέρασε, μα ακόμα δεν κσέραμε τί
 γράφυνε τα ρύσικα βιβλία 'Οχι μόνο
 γο, μα όλα τα πεδιά.

* *

Το φτινόπορο το 1913 ίμωνα
 πια στι δέφτερι τάκσι. Στο τρίτο
 μάθιμα ερχότανε πάντα ένας διάκος
 κε μας μάθενε προσεφχές. Ο διά-
 κος ίτανε απσιλός. Ίχε μακριά
 πλεχσύδα, πυ κρεμότανε από πίσο-

του. 'Όταν προτομπίκε στιν τάκσι
 μας ρότιζε τί προσεφχές κσέρουμε.
 Εγό τυ ίπα το «ις το όνομα τυ
 πατρός». Μόνο αφτί τιν προσεφ-
 χί ίκσερα. Ο διάκος μας μίρασε
 προσεφχιτάρια κε μας ίπε να μά-
 θυμε το «πάτερ ιμόν».

Τελιόσαμε τα μαθήματα κε γί-
 ρισα στο σπίτι. Ίφρισα τιν τσάντα-
 μυ, έφαγα κε θγίκα όκσο να πέκσο.
 Με ίδε το πεδί τυ γίτονά-μας, ο
 Κόστας, πυ ίτανε 14 χρονό.

— Ίρθες πια απτο σχολιό; —
 με ρότιζε.

— Νε! — τυ ίπα.

— Τί μαθήματα σας δόσανε σί-
 μερα;

— Αριθμητικί, να διαβάσουμε, να
 γράψουμε κι' ο διάκος ίπε να μά-
 θυμε το «πάτερ ιμόν»;

— Καλά. Ας ίνε. Εγό το κσέρο.
 Τόρα στο μαθένο. Κί' άρχισε; «Ότσε
 ναςς ίζζε γεσί να νιεμπεσέχ, κóri
 κραθ, υ σολόμι ζαχοδάθ».

Αφτί τιν προσεφχί τιν ίπα κά-
 μποσες φορές από πίσο-τυ, όσπο
 τιν έμαθα καλά.

Τιν άλι μέρα πίγα στο σχολιό.
 Ίρθε τυ διάκx το μάθιμα. Δεν κί-
 ταζα μέσα στο προσεφχιτάριο. Μίπος
 ίκσερα πυ πρέπι να κιτάκσο! Ο
 διάκος ίπε:

— 'Όπιος κσέρι καλίτερα το
 «πάτερ ιμόν», ας σιχόσι το χέρι-τυ.

Κάμποσα πεδιά σιχόσανε το χέρι-
 τυς, το σίκοςα κε γο. Πρότα ρότιζε
 εμένα. Σιχόθικα λιπόν κε ίπα φο-
 ναχτά τιν προσεφχί, 'πυ μ έμαθε

ο Κόστας: «ότ'ζε ναςς ιζ'ζε γεςί
να νιεμπεςέχ, κύρι κραδ, υ σολόμι
ζαχουάδ....».

Τα παιδιά κσεκαρδιστίκανε στα
γέλια. Ο διάκος θρέθηκε αμέσος σιμά-
μυ, μ' έπιασε απτ' αφτιά, μ' έβαλε
στα γόνατα, μ' έδοσε κάμπους
μπάτσους κι' όταν με χτιπύσε έλεγε:
«θα κσαναπίς τέτιες προσεφχές»;

Δεν ίκσερα γιατί με χτιπαί,
πονύσα κ'έκλεγα. 'Ιστερα ρότιζε με
θυμό κι' άλα παιδιά. Κανένα δεν
το ίκσερε.

'Αμα τελίωσε το μάθιμα, ο διά-
κος μας «ορμίνεπσε»:

— Μεγάλο κρίμα πέρατε σίμερα.
Α δε μαθένετε προσεφχές κε δε φοβά-

στε το θεό, στον άλον κόσμο θα πάτε
στιν κόλασι. Εκί, ι διαβόλι θα σας
εράζυνε μέσα στην πίσα κε στο κα-
τράνι. 'Οπιος πιστέβι το θεό, μαθένι
προσεφχές κε πιγένι στην εκκλησία,
αφτόνα ι άνκελι θα τον πάνε στον
παράδεισο.

'Ετσι μας έλεγε κε μισ πιστέ-
θαμε τα πσέματά-τυ. Τιν άλι μέρα
όλι-μας κσέραμε το «πάτερ ιμόν»...

Τελίωσε το σχολιό κε δε μά-
θαμε τίποτα. Κσέραμε μόνο προ-
σεφχές, να φοβύμαστε τον παπά,
το διάκο, το δάσκαλο. Διαβάζαμε
ρύσικα κε δεν καταλαβέναμε τί
γράφουε τα βιβλία.

* *

'Ετσι ο τσάρος, ι μπορζουάζια,
ι κυλάκι κ'ι παπάδες κσεγελύσανε
τα παιδιά τον εργατόν κε χορικόν.

Ι Οχτοβριανί επανάστασι κσεκί-
πασε τα πσέματά-τους. Ι εργαζό-
μενες μάζες πέρανε τιν εκσυζία στα
χέρια-τους. Πετάνκσανε απτο σχολιό
τους παπάδες κε κίνους πυ πολε-
μύσανε να χάσουνε τις γλώσσες τον
εθνικό μιονοτίτον.

Χτίσανε το δουλεφτάδικο σχολιό,
πυ μαθένι τα παιδιά τον εργαζομέ-
νονε στι μιτρικί-τους γλώσσα, τα
μαθένι να δουλέβουε μαχιτικά για
χτίσιμο το σοσιαλισμό.

M. N. ΙΣΤΟΡ.

Ο ΟΚΤΩΒΡΙΣ ΚΕ ΤΟ ΠΕΔΙΚΟ ΚΟΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Στις μπουρζουαζικές χώρες τα εργοστάσια, ι φάμπρικες, ι γι θρίσκοντε στα χέρια τον καπιταλιστόν κε τσιφλικάδον. Ι μπουρζουαζία, για να μι χάσι τιν ιδιοχτισία-τις, λεί, ότι κανίς δεν πρέπι να πιράκσι τις φάμπρικες, τι γί-τις.

Όλα τα μπουρζουαζικά σχολιά γεμίζυνε τα πεδικά κεφάλια με τιν ιδέα, ότι πρέπι πάντα να ιπερασπίζυνε τιν ιδιοχτισία.

Εκί δε λένε, ότι ι ιδιοχτίτες εκμεταλέβυντε σκληρά τις δυλεφτάδινες μάζες. Δε λένε, ότι ι ιδιοχτισία ίνε χτιζμένι πάνο στα θάσανα εκατομιρίον εργαζομένον.

Τιν ίδια ανατροφή δίνυνε στα πεδιά κ'ι μπουρζουαζικές οργάνοσες: μπόι-σκάυτ, «γεράκια» κ'ι λογιόλογιό θρισκεφτικές πεδικές οργάνοσες. Όλες αφτές βοιθύνε το μπουρζουαζικό σχολιό ν'αναθρέψι νέα γενιά έτιμι να ιπερασπίσι τιν καπιταλιστική ιδιοχτισία.

Τέτια ανατροφή πέρνυνε τα πεδιά στις μπουρζουαζικές χώρες. Έτσι τ'ανατρέφανε κε σε μας, στι Ροσία, πριν τιν Οκτωβριανί επανάστασι.

Ι Μεγάλι Οκτωβριανί επανάστασι το 1917 νχρέμισε τιν εκσυζία

τις μπουρζουαζίας, πίρε απτα χέρια-τις όλα τα εργοστάσια, τις φάμπρικες, τι γι, καθός κε τα σχολιά κε τᾶδσε στus εργάτες κε χορικούς.

Το προλεταριάτο τις Σοβ. Ένωσις άλακσε ριζικά όλο το ζίστιμα τις λαικίς μόρφωσης, αλακσε τιν ανατροφή τις νέας γενιάς. Τόρα μπένι το πρόβλημα ν'αναθρέψουμε έτσι τα πεδιά-μας, όστε να κσέρυνε, ότι όλα όσα ίνε πάνο στι γι ανίκυνε μόνο στus εργαζομένους, γιατί γίνανε με τα χέρια-τους.

Τα πεδιά-μας ίνε τόρα ενομένα στιν πιονερική οργάνοσι, πυ ανατρέφι νέα γενιά ικανί να χτίσι τον κομουνισμό. Ι πιονερική οργάνοσι ίνε πολιτική οργάνοσι. Πολεμάι να σφιριλατίσι καλός κινοτικός εργάτες. ανθρόπος γραματιζμένους πολιτικά κε μορφομένους απ' όλες τις πλεβρές. Ι πιονέρι μαθένυνε να πέρνυνε πάντα ενεργό μέρος στο σοσιαλιστικό χτίσιμο, στιν κινοτικο-πολιτική ζοί, μαθένυνε να παλέβυνε αποφασιστικά με τον τακσικό εχτρό.

Ι πιονερική οργάνοσι πρέπι ν'ανατρέφι κολεχτιβίςτες, κομουνιστές, πυ

δε βαστώντε απτο κοματάκι τις
ρίς-τους, απτο επιτάκι-τους, απτο
νικοχιρίό-τους. Ι πιο νέρι πρέπι
να φροντίζουε να καλιτερέψουε τιν
ικονομική κε μορφοτική ζοί όλις τις
εργατικές τάκεις κε τον κολχόζικο
μαζόν. Νά πιο σκοπό χριάζετε
νάχουε ε' όλι τι ζοί-τους.

Στι βάσι τις ανατροφίς-μας θά-
ζουε μόνο τιν κ ο λ ε χ τ ι θ ι κ ή
δ ο υ λ ι ά. Καμιά άλι δουλιά δε μπορί
ν' αναθρέψει το νέο άνθρωπο.

Ι αντιθρισκευτική ανατροφή έχι
μια απτις πρότεε θέεεεεεεεεεεεεεεεε
τις κομμουνιστικές διαπεδαγόγεις.

Για να εφριλατίζουε αλιθινός
αγωνιστές για τον κομμουνισμό, πρέπι

να παλέδουε απορατιστικά με τι
θρικήα.

Το Κόμα ανέθεεεεεεεεεεεεεεεεε
νιστική νεολέα ν' ανατρέφι κομμυ-
στικά τι νέα γενιά-μας.

Ι Κομμουνιστική οργάνουε πρέπι
να κάνι ετι XIV επετιρίδα το
Οχτόβρι τ' αθρίζματα τον επιτι-
χιόν-τις ε' αφτό το μέτοπο. Αφτές τις
επιτιχίεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεεε
πρέπι να τις κτέρουε όχι μό-
νο ι εργαζόμενι τις Σοβ. Ένωεεεεεεεεεεεεεεεε
μα κ'ι εργαζόμενι όλυ το κόσμω.
Έτσι θα διώνε, ότι μόνο ο Οχτό-
βριεεε
μας έδοεεε
τι δυνατότητα ν' ανα-
θρέψουε χτίεεε
τις νέεεε
ας, άνθρωποεεε
να χτίεεε
τον κομμουνισμό.

Α. ΣΤΑΜΠΥΛΑΣ.

Ηυ δέχα στο χρονια

Εκίνα τα χρόνια τα μαθήματά-
μας περνύσανε με μεγάλα γεγονότα.
Κάθε μέρα τα παιδιά φέρνανε στο scho-
liό κι' άπ' ένα νέο, πυ το ριζιτύσαμε
με μεγάλο ενδιαφέρο. Κςέραμε πια,
ότι ι άσπρι κλέψανε τα ρπίτια το
χοριύ-μας. Αχύσαμε, ότι ο Μάι-
Μαιέρσκι θρίσχετε ρτι Ρομάνοφκα
κι οργανόνι τυς καντέτυς. Μάθαμε,
ότι ι μπορζυαζία κι' ι κυλάκι στέλ-
νονε κι τα παιδιά-τυς για να υπερα-
σπίσουνε τις φάμπρικες, τι γι κε τα
νικοχιριά-τυς.

Άλι λέγανε, ότι ι ρ. ρ. Ζόλο-
το κε Τζόρνας πέρανε κάμπουσα
τυφένια απτυς καντέτυς.

Στις 27 το Δεκέβρι 1918 μαζε-
ψίκαμε πρόι-πρόι κε λέγαμε, ότι
τι νίχτα ίρθανε 10 αμάκια με
καντέτυς κι' αρεστάρανε τυς ρ. ρ.
Ζόλοτο κε Ζιπίρ. Τυς πιάσανε για-
τί κάνανε μεγάλι επαναστατική δο-
λιά στα χοριά.

Ι δασκάλι-μας ίτανε χαρούμενι.
'Ολι τυς τότε ίτανε πλυσιόπεδα...

* *

Ι κυλάκι θάλανε πάλι τα θρι-
σκεψτικά στο σχολιό, πυ δε μαθίναμε
απτον Οχτόβρι το 1917.

Ο κυλάκος Κατέλο ίπει:—όλες
ι εκσυρίες έχονε θεό. Πρέπι λιπό
να μαθύνουνε θρισκεψτικά.

—Νε—ίπει ο παπάς—Καλά λεί
ο Κατέλο... Τα παιδιά χάσανε το
θεό-τυς. Νίχτα-μέρα λένε για τυς
κσιπόλιτυς Ζόλοτο, Ζιπίρ κε τυς ά-
λυς... πυ πολεμόνε να χάσουνε το
Χριστό.

Ι δασκάλι με τον παπά κε το
κυλάκος θάλανε τότε άλο ζίτιμα.
Πρέπι—ίπανε—όλι ι μαθητές να
μιλόνε κε μέσα κι' όκρο απτο σχολιό
μόνο ρύτικα.

Μ' αψτί την πολιτική θάλανε να
δέσουνε τα μάτια-μας, θάλανε να μη
κςέρομε τί γίνετε αλόγικά-μας. Τς

πρώτες δυο-τρεις μέρες εα να μας
πλάκωνε μύθοιο είνεφο. Μα δεν πέ-
ρασε πολλές κερές κε μιλούσαμε πάλι
φορέικα. Δε μπορέσανε τίποτα να
κάνουνε με τα μέτρα-τους.

— Ε... ε...—ίπε είμερα ο
Στάφανος, γιος το Μπαλζζι, πο
ήγε στη Νέα-Καράκωμπα μεγάλο
μαγαζί—'Ιθάτε τί χάνανε
απόπειρα: καντέτι. Πιάσανε το
Ζόλοτο κε το Ζιπίρ. Τώρα θα τους
εσκοτόσουνε. Αφτί έχυνε τα τυφέκια
στα χέρια-τους.

— Τίποτα!—ίπε ο Αντρέας,
παδί φτοχό χορικό—Κσέρις τί δι-
νατά ίνε τα παλικάρια το χοριό-
μας. Νά, ας πάρουμε τον Αγιανότο.
Αφτός μαζί με τους άλλους νάφτες
της Βαλτικής διόκτανε το Φλεβάρι
τον τσάρο. Αφτός πάλι με τ' άλλα

παλικάρια το χοριό-μας θα πιάσουνε
τους καντέτους κε θα πάρουνε τα
τυφέκια-τους. Τί μπορύνε να χάνουνε
ι καντέτι-ς; Αφτί όλι-τους ίνε σαν
κυφετάκια!...

Την ομιλία-μας την έχοψε ι
χαμπάνα. Χτυπύσε εα νάτανε φο-
τιά. Όλι τρέκσανε, πίγαμε κε μισ.
Μαζέφτηκε όλο το χοριό. Αφτό
τόκανε ι επαναστατικί οργάνοσι, πο
δύλεβε κριφά στο χοριό-μας. Φέ-
ρανε τους κυλάκους κε τους ίπανε:

— Είς παραδόςατε το Ζόλοτο
κε το Ζιπίρ ετους καντέτους. Τα
πεδιά-ςας θέλυνε να τους εσκοτόσουνε.
Πρέπι να τους φέρετε δο ζοντανός.
Σας δίνουμε 24 όρες. Α δεν τους
φέρετε ζοντανός, θα χάσουμε κε σας
κι' όλο το εσί-ςας...

Ι κυλάχι πίγανε γλίγορα ετι
Ρομάνοφκα. Ι καντέτι φοβιθίχανε
να μι εικοθί το χοριό-άνο-της
κε τους αφίσανε.

Την άλι μέρα περιέλαμε τα
κυλάκικα πεδιά κε λέγαμε, ότι ι
καντέτι ίνε φοβιτσιάριδες.

Στις 29 το Δεκέβρι ίρθανε κά-
μποσι παρτιζάνι καθαλάριδες. Περ-
πατόσαμε τα ιδρομένα άλογά-τους.
Βοιθίσαμε τους παρτιζάνους να τα
ταΐζουνε.

Τα παλικάρια το χοριό-μας
μπενοβγένανε στο επιτελίο. Άλε
ίχανε τυφέκια, άλι επαθιά.

Πολές δουλιές έκανε το παρτιζάνικο απόσπασμα. Χτιπόσε τος καντέτυς, χάλασε τι σιδεροδρομική γραμμή. Κε μας δε μας κσεχάσανε. Φονάκσανε τος δασκάλυς κε τον παπά στο επιτελίο κε τος ίπανε:

— Δεν έχετε κανένα δικέομα να μαθένετε στο σχολιό θρισκεφτικά κε να μιν αφίνετε τα πεδιά να μιλόνε στι γλώσα-τυς. Κανίς δεν μπορί να πάρι τα δικέοματα, πυ έδοσε ι Οχτοβριανί επανάστασι.

Εμίς ίχαμε μεγάλη χαρά. Από τότες δε μας μαθένανε πια θρισκεφτικά. Κανίς πια δε μας ίπε να μι μιλόμε ρομείκα.

Τα πεδιά το φτοχόν κε μεσέον αγαπούσανε πολί το παρτιζάνικο απόσπασμα, πυ πάλεβε για τιν επανάστασι.

Κε τόρα, ότα μαζεθύμαστε, εμίς ι παλιί μαθητές, πάντα λέμε για τα περαζμένα χρόνια, όταν το προλεταριάτο πολεμούσε με τα τυφέκια στα χέρια κε νίκισε.

Μ. ΔΟΝΤΙΔΙΣ. 7

ΑΠΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ήμε γιος χτίστι-πετρά. Ο πατέρας-μου ανανκάστηκε να πάει να δούλεψι μακριά για να κερδίσι το ψωμί τις ικογένιάς-μας. Ήμασταν έξι ψιγές κε πυ δούλεβε ίτανε μόνο ένας. Ζύσαμε σε χοριό χτιζμένο απάνο στο θυνό κε το χόμα δεν έδινε σιτάρι. Ήχαμε μόνο μια αγελάδα.

Το μεγαλύτερο αδερφό-μου, άμα έγινε οχτό χρονό, τονε στίλανε στο σχολιό. Το σχολιό ίτανε μονόπατο κε σκοτινό. Ήχε πολί μικρά παραθιράκια. Πέρασε κάμποςος κερός κε μια μέρα ο αδερφός-μου ίρθε στο σπίτι κατακόκινος από έματα. Ι καιμέ-νι ι μάνα-μου τρόμακσε.

— Πιός σε χτίπιζε; — τον αρό-τιζε.

— Ο δάσκαλος — απάντισε τ'αδερφάκι-μου με δάκρια.

— Κε τα έματα τί ίνε;

— Έσκισε τ' αρτί-μου — ίπε κί-νος κι' άρχισε να κλεί πιο δυνατά.

Ι μάνα-μου τρόμακσε, έτρεκσε στο δάσκαλο, παραπονέθηκε, μα τυ κάκω. Ο δάσκαλος τιν ίπε να τονε χτι-πάι κι' αρτί, γιατί τάχα, ίνε τε-μπέλις.

Εγώ ακόμα δεν πίγενα στο scho-λιό, μα από τότε άρχισα να το φοβόμει. Μια μέρα, εκί πυ γίριζα

σιμά στο σχολιό, ίδα απτο παρά-θιρο κάτι πράματα, πυ δε θα τα κσεχάσο σ' όλι τι ζοί-μου.

Μέσα στην παράδοσι, ίστερα απ-τα μαθήματα αφίσανε πέντε μαθη-τές νικτικός. Απτος πέντε ι τρις ίτανε στα γόνατα κ' ι διό στεκόν-τανε κε βαστύσανε απ' ένα σκαμνί στα ιψομένα χέρια. Ήστερα από κάμποςο κερό φάνικε κι' ο δάσκα-λος με το χάρακα. Φόνακσε ένα μαθιτί, τον έπιασε απτ' αρτί κι' άρ-χιζε να τονε χτιπάι στο κεράλι, στα χέρια, στα πόδια. Το πεδί έχλεε, μόνκριζε απτον πόνο, μα πιός τ' άκουε! Ήστερα έκανε το ίδιο κε στους άλλος κε τέλος τυς άφισε. Τότες κατάλαβα γιατί τ' αδερφάκι-μου ίρθε στο σπίτι καταματωμένο.

Δεν αγάπιστα το σχολιό κε δεν
ίθελα να πάο ε' αφτό. Μα ο δά-
σκαλος ίτανε σινκενίς-μας κε ίπε στι
μιτέρα-μου να με στίλι στο σχολιό.
Τί να κάνο; Πίγ'α. Τα μαθήματα
εαστόςανε 6 κε 8 όρες. Ι μιθενι-
κί τάκει ίχε τέσερις όρες μάθιμα,
μα όλο τον κερό μας ανανκάζανε
να διαβάζουμε κε να γράφουμε. Αν
έκανες λάθι, ο δάσκαλος σε χτιπύσε
με το χάρακα. Κεφαλοπονύσαμε
κ' ίστερα μας δίνανε μαθήματα κε
για το στίτι.

Ίρασαν ακόμα μικρί κι αγαπού-
σαμε τα πεχνίδια, μα ίχαμε πάν-
τα στο νύ-μας τα γόνατα, το χά-
ρακα κε γι' αφτό δεν πέζαμε. Έπρε-
πε να κάνουμε τα μαθήματά-μας...

Τα πεδιά δεν αγαπούσανε καθόλυ
το δάσκαλο. Έκίνος τόςκερε κε θίμονε
περισότερο. Κε τονε φοβύμασαν.

Ίτανε πολί αφστιρός για τιν
εκλησία. Αλίμονο αν κάποιος δεν
πίγενε στην εκκλησία... Τιν άλι μέ-
ρα θα τον άφινε νιστικό.

Απτιν άλι μεριά κι' ο παπάς
πίγενε στι μιτέρα τυ πεδιού κε τιν
εφθερίζε με χίλια πσέματα. Τις έ-
λεγε ότι τιν περιμένι γανένα κακό,
γιατί το πεδί-τις δεν πιστέβι το θεό...
Ι καιρένι ι μάνα πίστεθε τα λό-
για τυ παπά κε χτιπύσε κι' αφτί
το πεδί-τις για κίνο, πυ δεν πίγενε
στιν εκκλησία.

Έτσι ο δάσκαλος, ο παπάς, ι μάνα,
ο πατέρας κι' όλι ι μεγάλη αδικύ-
σανε το πεδί.

Περάσανε πια εκίνα τα καταρα-
μένα χρόνια. Αλάκσανε ι κερί, άλα-
κσε κι' ο άνθρωπος. Ο Οχτόβρι
έκανε αγνόριστο το σχολιό. Ο δά-
σκαλος ίνε τόρα πρώτος φίλος κε
σιντροφος τον πεδιόν. Το κσίλο
χάθικε. Ο παπάς δεν έχι άλο κα-
μιά εκσυσία πάνο στο πεδί. Ι με-
γόλι δεν εκμεταλέθουντε πια τις μι-
κρός.

Τα πεδιά δε μαθένουνε τόρα μόνο
γράματα, μα κε γνωρίζουντε με λογί-
λογιό τέχνες κε πέρνουνε ενεργό
μέρος στι ζοί τυ σχολιού. Έχουνε
δικές-τους οργάνοσες. Ι περισότερι
μαθιτές ίνε οργανομένοι σε πιονέρι-
κα τάγματα, όπου ίνε μεγάλη τάκει
κε σιντροφική πιθαρχία. Ι πιονέρι
κε μαθιτές πέρνουνε μέρος κε στιν
κινοτική ζοί. Βοιθύνε τους μεγάλος
ε' όλες τις καμπάνιες: στις χλεμπο-
ζαγατόφκες, στι σινκομιδί, γράφουντε
ι ίδι κε γράφουνε κι' άλος στα κρα-
τικά δάνια, μαζέδουνε παλιά πρά-
ματα, μαθένουνε τους αγράματος
κολχόζνικους γράματα, διαδίδουνε
εφιμερίδες κε μπροςόρες ανάμεσα
στις εργαζόμενες μάζες, βοιθύνε τα
φτοχά κε ορφανά πεδιά, καλέθου-
νε με τα μεθίλια το μεγάλο, κσεσκε-
πάζουνε τους κυλάκους κε τα καρό-
ματά-τους. Με λίγα λόγια, τα πεδιά
νιόθουνε τόρα, ότι έχουνε τα δικεό-
ματά-τους, ότι δεν μπορί κανίς να
τα πιράκει. Κε το νιόσανε πολί
καλά. Αφτό φένετ'ε κι' απτιν ιστο-
ρία, πυ ίνε πιο κάτω.

* * *

Πέρσι έτιχε να πάο στο σιντρό-
φυ-μυ Φ., εργάτι ε'ένα εργοστά-
σιο. Ο ς. Φ. έχι διο πεδιά: τον
κσανθόμαλο Πετρίκο κε τι μικρύλα
Λίζα, οχτό κε πέντε χρονό. Όταν
ήρθε ο ς. Φ. απτι δουλιά, ο Πε-
τρίκος μάλωνε τιν αδερφί-το, γιατί
δεν μπορούσε να διαβάσι. Ο πατέ-
ρας-το τον ίπε κάμποσες φορές να
ζοπάσι, μα ο Πετρίκος έκανε πάλι
το δάσκαλο κε μάλωνε τι Λίζα.

— Συ λέο, ζόπα!—φώναξε
νεθρικά ο ς. Φ.

— Μα, τί κάνο! Εγό θέλο να
τι μάθο γράματα κι' αφτί δεν
καταλαθένι τίποτα.

— Δε θελο να μάθο γράματα.
Θέλο να πέξσο με τιν χύκλα-μυ—
ίπε ι Λίζα.

— Δε χριάζετε—ίπε αφστιρά
ο ς. Φ.—άφισέ-μας να μιλήσομε.

— Α-α, εσίς θέλετε να μιλήτε
κε μες δε θέλομε; Τί γνωστικί πυ
ίστε!— ίπε ο Πετρίκος.

Ο ς. Φ. ήμωσε πολί κ' έδωσε
ένα θαρί μπάτσο στον Πετρίκο, πυ
κοκίνισε το μάγυλό-το Αφτός δεν
έκλαπσε, μα ίπε σοβαρά στον πατέ-
ρα-το:

— Δεν έχις κανένα δικέομα να
με χτιπάς! Το κέρις; Αφτό ας
ινε για τελεφτέα φορά.

— Τί;—ρότικε χαμογελόντας
ο πατέρας-το.

— Συ λέο, ότι δεν έχις κανέ-
να δικέομα να με χτιπάς—κσανα-
ίπε ο Πετρίκος κε θγήκε όξσο.

Ο ς. Φ. κατάλαθε το λάθος-
το, μα χερότανε, γιατί το πεδί-το
δε θ' αφίσι όχι μόνο τος κζένου,
μα κε τος δικός-το να τ' αδικίσο-
νε. Εγό θάμαζα τον Πετρίκο κε
χερόμωνα, πυ ο ς. Φ. έχι τέτιο
πεδάκι.

— Τέτια πρέπει να ίνε τόρα
τα πεδιά—τύλεγα.

— Τα παλιά δε μας χριάζυν-
τε πια. Μόνο με πεδιά, σαν το
δικό-συ, μπορούμε νάμαστε θέδει,
ότι θάχυμε τι θάρδια πυ θ' απο-
τελιόσι τι μεγάλη δουλιά πυ αρχί-
σαμε, θα παλέψει για το κσεσχλά-
βομα τις εργατιάς ε' όλο τον κόσμο.

ΜΙΧΑΛΙΣ ΟΡΦΑΝΟΣ.

Το κολχόζ «ο δρόμος του Λένιν» έχει 200 νικοκiriά. Εδώ ήτανε άλλοτε τα χωμάτα του τσιφλικά Καραμαλί. Το χωριό ήτανε τότε μικρό με αχερές κεπαζμένες σπιτάκια. Τα ντυβάρια τα φτιάχνανε από λάσπι και κοπριά. Από μέσα ήτανε κατάμαυρα απτον καπνό που έβγανε απτα τζάκια. Η φτωχή χορική ίχανε για τραπέζι κανένα σπαζμένο κιβότιο. Τρόγανε το κσερό ψομί-τους καθιζμένοι πάνω σε κσερά χορτάρια, που μαζέβανε απτιν ακροποταμιά του Κάλτζικ. Αροστένανε σιγνά και πεθένανε δίχως να τους γιατρέψει κανένας.

Ένα φτινοπορινό βράδι τα πεδιά του γέρο Διμίτρι πήγανε στη σινεδρία του κολχοζιού-τους. Ο γέρος απόμινε με τα ενχόνια-του. Το μικρό κοριτσάκι—η Κίτσα καθότανε στα γόνατα του παπού και χαιδεβε τα κάτασπρα γένια-του, Ο Μίτρος κ' η Ελενίτσα ετιμάζανε τα μαθήματά-τους. Διαβάζανε και γράφανε.

— Γιατί παπού δεν πήγες στη σινεδρία του κολχοζιού-μας;—ροτάι ο Μίτρος.

— Ήθελα πολύ, πεδί-μου, να πάω, μα δεν μπορώ. Ήμει άροστος. Έφαγα τα νιάτα-μου μέσα στα θάλανα. Τα πόδια-μου δεν μπορύνε πια να βαστάκουνε το κορμί-μου. Δε μ'απόμινε δύναμι.

— Δε μας λες παπού λίγα από κίνα που ίδες στον κερύ του τσάρου—ίπε η Ελενίτσα.

— Γιατί όχι! Να σας ποι:

— Το χωριό-μας ήτανε τότε το τσιφλικά Καραμαλί. Δουλέβαμε νίχτα μέρα σκιμένοι πάνω στο κσιλένιο αλέτρι για ένα κομάτι κσερό ψομί και λίγες νερόδραστες πατάτες. Κι' αφτά δεν τα ίχαμε μπόλικά.

Ο Μίτρος κ' η Ελενίτσα αφίζανε το γράψιμο και το διαβάσμα για ν' ακύσουνε τα λόγια του παπού.

— Μας πολύσανε και μας αγοράζανε σαν τα χτήνη. Τίποτα δεν ίχαμε δικό-μας. Όλα ήτανε του τσιφλικά. Όλα τα ίχανε στα χέρια-τους οι τζορμπατζίδες.

— Και δεν μπορύνετε παπού να κάνετε επανάσταση, νά έτσι όπως κάνανε οι εργάτες και χορική στο 1917, που νκρεμίσανε τον τσάρο και τι μπορζουζία και πήρανε στα χέρια-τους τα εργοστάσια, τις φάμπρικες, τι γι;—ροτάι ο Μίτρος.

— Επάνασταςι δίχως οργάνοσι δε γίνετε, πεδί-μου. Τότε δεν ίμασταν οργανομένοι. Όλοι οι δουλεφτάδες ήτανε αγράματι. Η τζορμπατζίδες θέλανε να μας κρατύνε στο σκοτάδι για να μας εκμεταλέθουντε πιο έφκολα. Κανένας δεν μπορώσε τότε να παραπονεθεί. Όσα θέλανε μας κάνανε.

— Και θάσταχες πολύ αφτί η καταραμένη ζοί-σας;—ρότισε η Ελενίτσα.

— Στο 1861 μας λεφτερώσανε, τάχα, απτιν εκσυζία τον τσιφλικάδονε, μα δε μας δόσανε χωμάτα. Δουλέβαμε νίχτα μέρα και ίμασταν πάντα βουτηγμένοι στο χρέος. Πάντα χροστώσαμε στον τσιφλικά και τον κυλάκο.

Μόνο η Οχτωβριανή επανάστασι μας λεφτέροσε απτά νίχια-τους. Απτον Οχτόβρι τυ 1917 η δουλεφτάδες όλα τα πέρανε στα χέρια-τους. Τα χόματα πια δεν τᾶχυνε η τσιφλικάδες. Βγάζουμε πια τις τελεφτέες ρίζες τυ κυλάχυ, πυ ζύσε απτον ιδρότα-μας. Ο σιμπαγίς κολεχτιβιζμός κσαπλόνετε σ' όλι τι σοβιετικί-μας χόρα. Ο κυλάχος λικθιντάρετε, σαν τάκσι. Δε θρискύμαστε πια κάτω απτιν άγρια εκμετάλεψί-τυ.

Δε δουλέδουμε πια με κσιλένια αλέτρια. Τος κάμπυς-μας τος σκίζυνε ατσαλένια άλογα. Μόνο φέτος θᾶχυνε 1040 κενόργιως μιχανο-τραχτορικός σταθμός! Τα εργοστάσια πυ θγάζυνε τρά-

χτορ, κομπάνιν κι ᾶλες αγροτικᾶς μιχανᾶς κάθε μίνα περιστέδυνε. Κάθε χρόνο μεγαλόνουμε τι σοδιά-μας. Δουλέδουμε ἔτσι ὅπος μας δίχνη ο αγρονόμος. Πολεμύμε με τιν κσερασία. Σπέρνουμε τώρα μπαμπάκι κι ᾶλα φιτά, πυ δεν τα ἴδαμε πριν ὅτε στ' ὀνιρᾶμας.

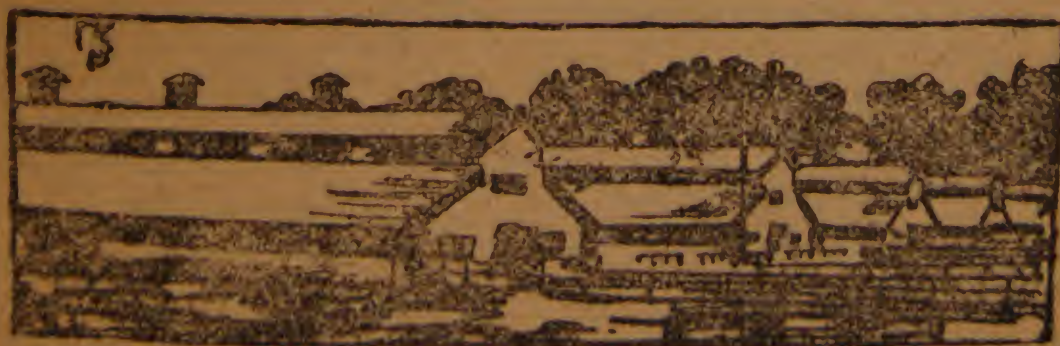
Εργάτες κε κολχόζνικι ενομένη παλέδουμε μαζί για να χτίσουμε το σοσιαλίζμᾶ, να δυναμόσουμε το προλετάρικο κράτος-μας, να καλύτερέψουμε τι ζοίμας.

Η αρόστιες δε μας θερίζυνε πια. Ο γιατρός κε τα γιατρίκα, ἴνε σιμά-μας. Ἐχουμε τώρα σχολιά, κλυπ, αναγνοστήρια, θέατρα. Ὅλι πια μαθένουμε γράματα μικρί κε μεγάλι. Κε γο, τώρα στα γεράματα, ἔμαθα φέτος να διαβάζο τον «Κολεχτιβιστί».

Η χόρα-μας ἔγινε αγνόριςτι. Ο χορικός κάθετε πια στ' ατσαλένιο ᾶλογο, στ' αφτοκίνιτο. Το προλεταριάτο-μας τώρα χτίζι γίγαντες, πυ δε θρίσκυντε σε κανένα κράτος τυ κόσμυ.

Η δουλεφτάδικες μάζες τις Ε. Σ. Σ. Δ., κάτω απτιν καθοδίγισι τυ Κομμουνιστικό κόματος ὅλο πάνε μπροστά, πάνε για να εχτελέσουνε το σκοπό πυ ἔβαλε ο Μεγάλος Οχτόβρις.

Λ.

Στι μπορζουαζική Ελλάδα, εκί
 πυ θονκάι ι φτοχολογιά κάτω απ-
 τι εκλιρί εκμετάλεψι τον καπιτα-
 λιστόν, εκί στο πόρτο τις Αθήνας,
 στον Πιρεά, σε μια προσφυγική σινικιά,
 πυ τι λένε «Νέα Κοκινιά», ζύσε
 ένα μικρό δεκάχρονο πεδάκι.

Το λέγανε Λαμπίκο Βραχνά.
 Βραχνάς ήτανε το παρατσούκλι-του,
 γιατι ίχε βραχνιαζμένι φονί κε
 μιλούσε σαν μπάσος. Μα μι θαρίτε,
 πως δεν ίχε μπροστά πσιλί χρυστα-
 λένια φονί. Τιν έχασε γιατί πάντα
 φώναζε πυλόντας εφμερίδες.

Ζύσε με τι σακατεμένι μάννα-το
 κε το δεκαπεντάχρονο αδερφό-το
 μέσα σε μια ιγρί, μυχλιαζμένι κε
 μισονκρεμιζμένι παράνκα. Ο αδερ-
 φός-το δύλεβε σε κάπιο εργοστάσιο,
 μα έπερνε τόσο μικρό μεροκάματο,
 πυ δεν έφτανε—όπος έλεγε κι' ο
 διος—«ύτε για προμή!» Ι μάννα-το,

γινέκα σαραντάρα, κακογεραζμένι
 πρόορα απτιν πολί δυλιά, τέσερα
 χρόνια τώρα βασανίζότανε από ρε-
 ματιζμός. Δεν ίχανε χρήματα να
 γιατρεφτί κε γι' αφτό κατάντιζε
 σκεδόν παραλιτικιά.

Ο Λαμπίκος άφισε τι μάθισι κι' άρ-
 χισε να πυλάι εφμερίδες. Ίθελε
 να κερδίσι λίγα χρήματα για το
 γιάτρεμα τις αγαπιμένις-τι μανύ-
 λας. Έτρεχε κσιπόλιτος στις όρό-
 μους, στις πλατίες, στις σινικίες, φό-
 ναζε ολόκληρι μέρα, μα πό χρήμα-
 τα; Μπενυθγένοντας στα καφενία,
 στις μπιραρίες, στις ταβέρνες, έβλε-
 πε κάτι καλοντιμένους αφεντάδες,
 πυ τρογόπιναν κε γλεντύσαν κι' αφ-
 τυνό, αφτυνό έτρεχαν τα σάλια απτιν
 πίνα!...

* *

Ένα χιμονιάτικο θράδι, κυλυρια-
 ζμένος κάτω απτο κυρελιαζμένο-
 τος πάπλομα, ανάμεσα στι μάννα
 κε τον αδερφό-το, βαριαναστενά-
 ζοντας ίπε: «Αχ, κι αφτός ο κόλ-
 μος! Άλι τρόνε, πίνυν κε γλεν-

τόνε κι' άλι πινύνε, κριόνυνε κι' αρο-
στένυνε.

— Έτσι ίνε αφτός ο κόζμος πεδί-
μυ—ίπε λιπιμένα ι μιτέρα-τω. Μα
ο αδερφός-τω πρόστεσε θιμομένα:
«Αφτός πυ έλέπισ, Λαμπίκο, να
καλοζύνε ίνε... κλέφτες!»

— Κλέφτες!—ρότισε μ' απορία ο
Λαμπίκος — Κε τόσο καλοντι-
μένι;

— Νε, καλοντιμένι! Αφτί ίνε ι
τίμι κλέφταρι, πυ δε σπέρνυνε
κι' ύτε θερίζυνε, μα καλοζύνε με
τον ιδρότα τον άλον. Νά, δεν κατα-
λαβένις;

Βάζυν εμάς τος εργάτες μικρός
κε μεγάλος να δουλέυμε γι' αφτός
κι' αν ι δουλιά-μας ακσίζι, να πόμε,
50 δραχμές, αφτί μας πλερόνυνε
μόνο 25—30. Κε κσέρις πόσι ίνε
σαν κε μας; Εκατομίρια! Μα ένια-
συ, ανίκαμε πια κε μισ τα μάτια-
μας. Κσέρυμε πió ίνε το δίκιο-
μας κε θα πολεμίσυμε να το πά-
ρυμε.

— Πός θα το πάρυμε;—ρότισε ο
Λαμπίκος, θγάζοντας όκσο απτο
πάπλομα το κεφάλι-τω.

— Ίνε άνθρωπι, εργάτες κε κίνι,
προτοπόρι, πυ τος λένε κομμουνιστές.
Αφτί μας οργανόνυνε, μας μαθέ-
νυνε πός να πολεμύμε, για να
διόκσυμε μια για πάντα αφτός, τος
κλέφτες, τος εκμεταλεφτές κε να
πάρυμε τιν εκσυσία στα χέρια-μας.
Πάι να πι, στην κιβέρνισι δε θάνε

πια Βενιζέλι κε τα ρέστα, μα θάνε
από μας τος εργάτες τις πόλις κε
το χοριό. Κι' όπος μας ίπε χτες,
στι σινεδρίασι το κομζομολικό πιρίνα-
μας, ένας σίντροφος, τότε δε θάχυμε
κε στον τόπο-μας πλύσις κε φτοχός.
Τότε θα τρόνε μόνο εκίνι πυ δουλέδυνε.
Τέτια κιβέρνισι εργατοχορική κιβερ-
νάι πια τι Ροσία τόρα κε δεκατέ-
σερα χρόνια. Εκί ίνε ι πατρίδα
όλον το δουλεφτάδον το κόζμυ κε
τι λένε Ένωσι σοβιετικό σοσιαλι-
στικό δημοκρατιόν.

— Κε πότε θα γίνι αφτό πυ λες
κε σε μας;—ρότισε ο Λαμπίκος
ενθουσιαζμένος.

— Άμα πάρυμε τι μάζα με το
μέρος-μας κε δυναμόσυμε, τότε θα
κάνυμε κε μισ επανάστασι κε θα
πάρυμε τιν εκσυσία στα χέρια μας.
Μα χρειάζετε δουλιά, αγόνας. Κάθε
δουλεφτίς μικρός κε μεγάλος πρέπει
να πάρι ενεργό μέρος σ' αφτόν τον
αγόνα-μας.

* *

«Νέος άνθρωπος», «Προινί»,
«Μακεδονία», «Ριζοσπάστις», «Ρι-
ζοσπάστις»!!!—φώναζε με θραχνα-
ζμένι φονί ένα πεδί μέσα στους
δρόμους, πυλόντας εφιμερίδες. Πρό-
σεχε καλά εκίνους, πυ αγόραζαν το
«Ριζοσπάστις» κι' αν το φενόντατε
από κίνους πυ ίπε ο αδερφός-τω,
τος πυλόμε απτις χοριστές εφιμε-

ρίδες που είχανε μέσα κι' από μια προκίρικοι.

Μα δεν πέρασε πολίς κερός κε νάσι τον έπιασε ένας χαφιές κε τον κυθάλισε στο αστυνομικό τμήμα.

Τον αφίσανε λέφτερο τ' άλλο βράδι. Τα κόκκινα κε φουσκομένα μάτια-του μαρτυρούσανε πως δεν πέρασε κε καλά στο τμήμα.

Μόλις βγήκε απτίν οκσόπορτα πέρα μια τρεχάλα ος τιν πρότι γονία του δρόμου, μα ίστερα κοντοστάθηκε, γίρισε κε κίτακε το τμήμα, όπου βασανίζονε τους προτοπόρους τις εργατιάς, αναστέναξε βαθιά, είκοσε τι μικρή-του γροθιά κε δείχνοντας προς το μέρος αφτό που τονε βασανίσανε τι νύχτα, ίπε ανά-

μεσα απτα δόντια-του: «άτιμι παλιογαλονάδες!.... Κε όμος θα νικίσομε!»...

ΤΟΤΟΣ ΚΑΝΕΤΙΣ.

ΓΡΑΜΑ ΑΠΟ ΕΚΣΟΤΕΡΙΚΟ.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΜΑΤΙ ΠΣΟΜΙ—ΠΡΟΣΕΦΧΙ

Ι πόρτες του μεγάλου μαγαζιού ίνε πάντα ανοιχτές. Κάθε λίγο μπένουνε μέσα χαλοφορεμένοι άντρες, γυνέκες, παιδιά. Μπροστά σο μαγαζί στέκουντε πολά αφτοκίνητα. Μόλις γιρίσεις αφτό το δρόμο κε μπεις σ' ένα στενό σοκάκι που ίνε πίσο απτο μαγαζί, βλέπεις άλλα πράματα. Έχουνε τόσο μεγάλα, τόσο χτυπιτιά διαφορά, που θαρίς, ότι βρίσκεσε

σ' άλι χώρα, σ'άλο κόσμο. Εδώ ίνε ένα μαγεριό για τα παιδιά τον ανέργον.

Απάνο στο πεζοδρόμιο ίνε μια μακριά σειρά από παιδιά. Μα τί παιδιά! Λιγνά, μιάζονε με σκελετός σκαπαζμένους με πέτρα, κρεσκιζμένα, τιλιγμένα σε κάτι κυρέλια. Βαστώνε στα χέρια απ' ένα τενακεδάνιο πινάκι. Φιλάγουνε να πάρουνε δореάν

απ' ένα πιάτο σούπα. Φιλάγυνε ολόκληρες ώρες στον κρίο αέρα με τα σκιζμένα κυρέλια-τους, φιλάγυνε υπομονετικά με την πίνα ζογραφιζμένι στα μάτια.

Τα περισσότερα στέκουντε κε σοπένουνε. 'Αλα μιλούνε, μα ι ομιλίες-τους θγένουνε ατέριαστες. Τα παιδιά κυραστήκανε, πινάσανε, παγόςανε.

— 'Ινε πια μια θδομάδα πυ δεν κιμόμαστε στο σπίτι—λεί ένα αγόρι 9—10 χρονό.

— Μάνα δεν έχο, ο πατέρας-μου ίνε πια μισό χρόνο άεργος. Απτο σπίτι μας διόχσανε. Δεν έχυμε πό να πλαγιάσουμε. Κιμόμαστε στον κίπο—ο αστινόμος μας έδιοχσε: «Πίγενε—λεί—στο διάβολο». Κιμόμαστε κε στο σιδεροδρομικό σταθμό—μας έδιοχσε ο φίλακας.

— Εδώ ε' ανανθάζυνε να πσάλις!—λεί ένα άλλο αγόρι.

— Κε τί μ' αφτό! Μπορό να πσάλο. Φτάνι μόνο να μ' αφίζυνε να κιμιθό.

— Εγό όμος νά δε μπορό να κάνο μαζί-τους! Καλίτερα να κιμιθό σε κανένα σκιλίσιο σπιτάκι, παρά εδώ. Εδó για ένα πιάτο σούπα σε θάζυνε να μάθις απ' όκσο όλι την αγία γραφή.

Τα παιδιά σιγογελόνε.

— Σε σκιλίσιο σπιτάκι... Αχός εκί, τι θέλι! Εγό για ένα καλό σκιλίσιο σπιτάκι, μάτια-μου, δεν κσέρο τί μπορόσα να δόσο...

Ι ομιλία πάλι κόπικε. Απτιν Ανατολί, απτι θάλασα φισάι κρίος, δινατός αέρας. Τα παιδιά τρέμυνε, κυλυριάζυντε μέσα στα σκιζμένα παλτά-τους, κρίθυνε τα χέρια-τους μέσα στα μανίκια-τους...

'Όλα στέκουντε κε φιλάγυνε υπομονετικά τι σιρά-τους, πότε θα

τ' αρίζουνε να μπόνε μέσα για να πάρουνε απτο χοντρό μάγερα, με τον άσπρο σκύφο, τι σύπα-τους.

Επιτέλους τα πεδιά χάνουνε την επομονί-τους. Ι σιρά χαλνάι. Μαζέδουντε στην πόρτα. Τα πεδιά φονάζουνε κε κλένε. Εχίνι την όρα φχνίκανε τρις αστινόμι. Πίγανε στο πεζοδρόμιο κε με κλοτσιές, χτυπίμχτα κε θρισιές βάλανε πάλι τα πεδιά στι σιρά.

— Μπίτε στι σιρά, καταραμένα διαβολόπεδα!

— Μι σκυντάτε! —λέι ένα κορίτσι.

— Αχ, βρομοκόριτσο! — φονάζι ο αρχιαστινόμος κε τι σκυντάι δινατά ακόμα μια φορά. Το κορίτσι πέφτι κάτο κι' απτον πόνο φονάζι. Ι αστινόμι γελόνε.

— Αμέ τί θάρεψες; — λέι ο ένας απ' αφτύς. — Τόρα θα κσέρις πός να θρίζις!

Ένας εργάτις, πυ περνόσε απο κι, ιδε τί έγινε σίμοσε τον αρχιαστινόμο κε τυ λέι:

— Μα δεν ντρέπεστε. Μορό ίνε ακόμα!

Δεν πρόφτασε να τελιόσι κ' ι αστινόμι ριχτίκανε απάνο-το. Ο εργάτις έπεσε από μια γροθιά, πυ τυ δόσανε στο πρόσωπο. Μετά ένα λεφτό σιχόθηκε. Απτο πρόσωπό-το έτρεχε έμα.

— Να ίστε καταραμένι! — φόνακσε. Τον αρπάκxανε απτα χέρια κε τον πέρανε κε πίγανε.

Τα πεδιά σοπάσανε. Τα πρόσοπά-τους ίνε φοβιζμένα... Ίπανε, σι το μαχεριό θ' ανίξει μετά μιά όρα...

Νά τι ιποφέρυνε ι εργαζόμενι κε τα πεδιά-τους στα καπιταλιστικά κράτι. Μα έτσι δε θα ίνε πάντα. Κε κι πια ι δουλεφτάδες κσιπνύνε. Ι βαριά εκμετάλεψι, ι φτόχια κ' ι ανεργία ανίγι τα μάτια-τους. Γλίγορα κε στο εκσωτερικό το προλεταριάτο θα σιχολί ενάντια στους καπιταλιστές κε τυς τσιφλικάδες.

Πρέπι να βοιθίσουμε τα ταχσικά αδέρφια-μας να σπάσουνε τις αλυσίδες τις σκλαδιάς-τους.

Ο Κόκινος Οχτόβρις θα κxαπλοθί παντό κ' ι προλετάρι όλυ το κόζμυ θα γιορτάζουνε την τελισιτικί-τους νίχι.

ΤΟ ΤΡΑΜΒΑΙ

— Νίκο!...—φώναζε ο Διμήτρης το σίντροφò-το.—'Ελα δό! Θέλω κάτι να συ πο.

— Κσέρης τί; Θα κάνουμε τραμβαί κε θα περνάι απτο δρόμο-μας.

— Πιός το ίπε;—ρωτάι ο Νίκος.

Ο Πέτρος! Αφτός κσέρι πως θωλέβι το τραμβαί. Τόμαθε στο σκολιό. Ι πιονέρι κάνανε πια τέτιες μηχανές, πυ γιρίζουνε μόνες-τους.

Κε νά μια μέρα ίρθανε ι εργά-τες. Βγάλανε με χοντρά σίδερα τις πέτρες τυ δρόμου κε θάλανε κένύργιες ράγιες. 'Ιστερα θάλανε στί-λως κε τεντόσανε πάνο τέλι.

Τα πεδιά δεν κσέρανε τίποτα για το τραμβαί. Το ένα έλεγε, ότι ίνε ένα μεγάλο αμάκσι κε το τραβόνε πολά άλογα. 'Αλο πάλι έλεγε, πως έμαθε απτον πατέρα-τυ, ότι το τραμβαί πάι δίχος άλο-γα, σαν το τρένο, μα δε σφιρίζι.

Το τραμβαί ακόμα δε φενότανε. Μόνο ι ράγιες γιαλίζανε στον ίλιο κε τα πυλιά κελαιδύσανε, καθιζμέ-να πάνο στο τέλι. Μα σίμερα, εκί πυ πέζανε, άκσαφνα ακυστίκανε φονές.

— Πεδιά, πεδιά το τραμβαί! Αφίσανε τα πεχνίδια-τους κε τρέκσα-νε να διώνε. Κε με τα σιστά. Πάνο στις ράγιες πίγενε ολάκερο σπίτι με τροχός. 'Ολο γιάλιζε.

Τα πεδιά το κιτάζανε με ανι-χτό στόμα.

αΟλόκληρες όρες μιλόσανε για το τραμβαί, για τον ιλεχτριζμό, μα

κανέναν δεν μπορούσε να τος δόσι να καταλάβουε καλά γι' αφτί τι δουλιά. Αποφασίζανε λιπό να πάνε στον Πέτρο πυ ίκφερε από τέτια πράματα. Ο Πέτρος μάζεψε μια μέρα τα πεδιά στο σκολιό κ'έχανε καμόψα πιράματα.

Πίρε ένα χτένι, τōτριπσε στο κεφάλι-τυ κ' ίστερα τōφερε σιμά σε καμπόσα μικρά χαρτάκια. Το χτένι τράδixε τα χαρτάκια.

— Ο ιλεχτριζμός τα τραβαί—ίπε ο Πέτρος. 'Ιστερα πίρε άλα χαρτάκια κ'έβαλε στις διό άκρες-τους απ' ένα χοντρό βιβλίο. Τι σκέπασε με γιαλί κι'άρχιζε να το τρίβι μ'ένα κομάτι δέρμα.

— Τα χαρτιά χορέδουνε!—φω-νάκσανε τα πεδιά. Κε με τα σιστά, τα χαρτάκια τινάζόντανε κε πέφτανε.

— Κι' αφτό γίνετε απτον ιλεχ-τριζμό—ίπε ο Πέτρος— Ο ιλεχ-τριζός φανερώνι τι δινामी-το όχι μόνο στα χαρτιά, μα κε σε πολά άλα πράματα, ακόμα κε στο νερό. Τόρα θα κάνουμε το νερό να πιδαί.

Ο Πέτρος πίρε ένα λαστιχένιο σολινάρι κ' έβαλε τι μια άκρι-τυ σ' ένα βέδρο νερό, πυ ίτανε πάνο στο τραπέζι. Ρόφικε κ'έβγαλε τον αέρα μέσα απτο σολινάρι. Το νε-ρό άρχισε να τρέχι. 'Ιστερα γίριζε τιν άκρι τυ σολιναριώ προς τα πάνο κε το νερό τινάζότανε. Τόχανε να πι-δαί σε ίππος 1 πίχι κε το νερό έπεφ-

τα χωριστά. (Σκ. Αρ. 1). Ο Πέτρος πήρε τότε ένα κομάτι θυλοκέρι, τῷτριψε με μάλινο πανί κε τῶφε-
ρε σιμά στο νερό, πῶ πιδύσε. Το νερό ἔπεφτε ὅλο μαζί μέσα στο πιάτο (Σκ. Αρ. 2). Πήρε πίσω το θυλοκέρι, κε το νερό ἔπεφτε πάλι χωριστά, σαν κε πρὶν.

Σκ. Αρ. 1.

Σκ. Αρ. 2.

— Μα πῶ ἴνε το τραμβάι; Θα μας δίκεις πὸς δουλέβι;—ἴπανε τα πεδιά. Ο Πέτρος ἔφερε τότε τι μι-
χανή πῶ ἔφτιασε ο ἴδιος. Ἴπε, πὸς τι λένε ἡλεκτροκινητήρα κι ὅτι μπορὶ να γίνι πολὶ ἔφκολα.

Πρέπι να κόψουμε—ἴπε—με το μαχέρι διὸ δίσκος ἀπὸ καπλαμά (φανέρα) με διάμετρο 10—12 σαν-
τιμ. κε να τὸς θάλουμε σ' ἓνα μετα-
λλικὸ ἄξονα (μεγάλι βελόνα πῶ πλέκυνε). Στερεώνουμε τὸν ἄξονα σε δύο σιδερένια στρίγματα (Α. Α.). Στερεώνουμε τὸς δίσκος, τὸν ἓνα με τὸν ἄλο, με ἓξαι γάλλινες πλάκες.

Πέρνουμε ἓνα καρόλι ἀπὸ ράμα, γόδουμε τὶς ἄκρες-τὸ κι σφίνουμε μό-
νο τὸν κίλιντρο. Βάζουμε στο μά-
χρος το καρυλιὸ ἄλες ἓξαι στενές γάλλινες λυρίδες κι ἐνόνουμε τὶς ἄκρες-τὸς στὶ μια ἄκρη το καρυλιὸ. Ἀπὸ το καρόλι, πῶ πῆζι ρόλο

κορυτάτορ (Β), το περνόμε στὸν ἄξονα, σιμά στο δεξιὸ δίσκο.

Στο κορυτάτορ ἀνχίζει λαφριά μια λεπτὴ γάλλινι λυρίδα (Σ).

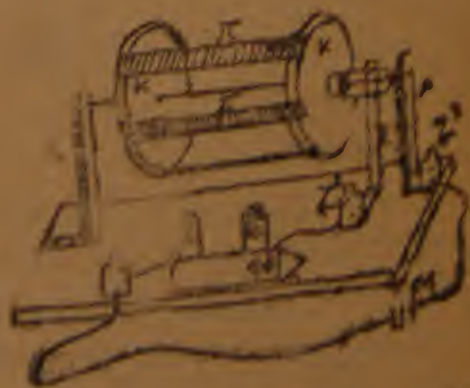
Στο δεξιὸ στρίγμα (Α), στὴ γάλλινι λυρίδα (Σ) κε κάπῶ αὐτὸ στερεώνουμε ἀπὸ ἓνα σιςφιχτήρα (Z^1 Z^2 Z^3).

Μπροστά στὸν τροχὸ, στερεώ-
νουμε γιρτά πάνω σ' ἓνα πρίσμα τὸν ἡλεκτρομαγνήτι (Ε. Ε.).

Ἀν ἐνόνουμε τὸς σιςφιχτήρες (Z^1 κε Z^3) με τὴν μπαταρία (Μ.), ἡ μηχανὴ θα γιρίσι. Κε με τα σο-
στά, ἡ μηχανὴ ἀρχισε να γιρίσι.

— Τα πεδιά χτιπύσανε τα χέρια-τὸς, φονάξανε ἀπτι χαρά-τὸς. Ο Πέτρος ἀκόμα ἔλεγε:

— Ἡ μπαταρία δὲν ἔχι μεγά-
λι δῖναμι. Ἀν το ἡλεκτρικὸ ρέμα ἴνε πιο δινató, ἡ μηχανὴ πιο μεγάλι κε θάλουμε τὸς τροχὸς ἀπάνο σε ράγιες, τότε θα παί σαν τραμβάι.

Τα πεδιά καταλάβαινε πὸς δουλέβι το τραμβάι. Ο Νίκος κι ὁ Δημή-
τρης αποφασίσανε να δουλέψουνε μαζί για να κάνουνε κι σφτί ἓνα ἡλε-
κτροκινητήρα.

Ι. Ι. ΑΦΕΝΤΙΔΟΥ.

746

«ΝΕΟΣ-ΜΑΧΙΤΙΣ» Αριθ. 3.

ΒΟΙΘΗΤΙΚΟ ΕΛΙΝΟ-ΡΟΣΙΚΟ ΛΕΞΕΙΚΟ

Α

- Αγελάδα, ι—корова.
 Αγόρι, το—мальчик.
 Αδικό—поступаю несправедливо с кем
 либо, обижаяю.
 Αθήνα, ι—Афины (столица Греции).
 Αθριζμα, το—итог.
 Ακολοθò—следую, иду за кем либо.
 Ακσεχαστος—незабываемый.
 Ακσιοθάμαστος—достойный удивления.
 Αλιθινòς—истинный, действительный,
 настоящий.
 Αλίμονο—увы! горе тому!
 Αλοτε—в другое время, раньше.
 Ανάδο—зажигаю, топлю (печь).
 Αναγνωστήριο, το—читальня.
 Αναθέτο—возлагаю, поручаю.
 Ανατολί, ι—Восток восход.
 Ανατρέφο—воспитываю.
 Ανίκο—принадлежу.
 Ανχίζο—дотрагиваюсь, касаюсь.
 Αντιθριскеφτικòς—антирелигиозный.
 Αντιπρόσωπος—депутат, представитель.
 Αποτέλεσμα, το—результат.
 Αριθμός, ο—число, цифра, номер.
 Αρμόνικα, ι—гармоника.
 Αροστένο (αροστò), αροστος, αρόστια, ι—
 болю, больной, болезнь.
 Αρχίζο (αρχινò), αρχί, ι—начинаю.
 начало, принцип, власть.
 Ατέριαστος—неподходящий.
 Αφστιρòς—строгий, суровый.
 Αφτοκίνιτο, το—автомобиль.

Β

- Βαθμίδα, ι—ступень.
 Βγένο, βγίκα—выхожу, вышел.
 Βενιζέλος—теперешний премьер министр
 фашисткой Греции.
 Βραχνòς, βραχνιαζμένος—хрипой, охрип-
 ший.
 Βυγò, το—гора.
 Βυτιγμένος—погруженный.

Γ

- Γαλονάς—погонник.
 Γάτα, ι—кошка.
 Γεγονòτο, το—событие, происшествие.
 факт.
 Γι (γис), ι—земля.
 Γιατρός, ο—врач.
 Γίρος, ο—круг.
 Γирτά—наклонно.
 Γίτονας, γιτόνισα, γιτονιχòς—сосед,
 соседка, соседний.
 Γλεντό—гуляю, веселюсь.
 Γλίγορα—скоро, быстро.
 Γνoστικòς—умный, разумный, рассуди-
 тельный.

Δ

- Δέμα, το—связка, кипа.
 Δέχομε—принимаю.
 Διαδίδο—распространяю.
 Διαδρόμος, ο—корридор.
 Διαπεραστικòς—проникающий. прони-
 зывающий.

Διάσπασι (διάριξι), ι—прорыв.
 Διαφορά, ι—разница.
 Δίξις, ι—управление, администрация, командование.
 Δικαστήριον, то, δίξις, ι—суд (учреждение), суд (процессе судебн.).
 Δικέωμα, то—право.
 Δημοκρατία, ι—республика, демократия.
 Δραχμή, ι—греческая монетная единица.

Ε

Εδγενικός—благородный, вежливый.
 Εθνος, то—нация.
 Εκμετάλλεψι, ι—эксплоатация, использование.
 Εσχέγερι, ι—восстание.
 Ελάδα, ι—Греция.
 Ενδιαφέρο, то—интерес.
 Ενκόни, то—внук.
 Ενόно, ενομένος—соединяю, объединяю, соединенный, объединенный.
 Ενοςι, ι—союз, соединение, объединение.
 Εντίποσι, ι—впечатление.
 Επιτελίο, то—штаб.
 Εργαζόμενος—трудящийся.

Θ

Θάλασσα, ι—море.
 Θελιματικά—добровольно.
 Θерίζο—жать, косить.
 Θιελόδικα—буряю.
 Θιμόно, θιμός, ο—сержусь, гнев.
 Θιρόме—помню.
 Θрискеφτικά, та—закон божий.

Ι

Ιγέτις, ο—вождь.
 Ιδιοχτισία, ι, ιδιοχτίτις—собственность, собственник.
 Ιπόγιο, то—подвал, погреб.
 Ιποφέρο—переносу, страдаю.
 Ιρίни, ι—мир, спокойствие.
 Ισιχος, ισιχία, ι—тихий, тишина, покой.
 Ισότιτα, ι—равенство.

Κ

Καμπόρις, καμπόρα, ι—горбатый, горб.
 Κανόνι, то, κανονιά, ι—пушка, пушечный выстрел.
 Κάπιος—кто-то.
 Καρύλι, то (μαχαράς, ο)—катушка.
 Κασκέτο, то—фуражка, картуз.
 Κατάντιςα—был доведен до, превратился, стал.
 Καταπίεσι, ι—угнетение, гнет.
 Κατόπι—после, вслед, затем.
 Καφенίο, то—кофейня.
 Κελαιδó (κελαδó)—пою (о птицах).
 Κερδίζο—зарабатываю, выигрываю.
 Κίνιμα, то (κίνις, ι)—движение.
 Κλοτσιά, ι—пинок, брыканье, лягание.
 Κόλασι ι—ад.
 Κρίβο, κριμένος—прячу, скрываю, спрятавшийся.
 Κρύσταλλο, то, κρυσταλένιος—кристалл, хрусталь, хрустальный.
 Κσανθός—белокурый, блондин.
 Κσεγелó—обманываю.
 Κσεθοριαζμένος—вылинявший.
 Κσεκάθαρος—ясный, четкий.
 Κσερασία, ι—засуха.
 Κσεсκλαδóно—высвобождаю, освобождаю от рабства.
 Κσιπνó, κσίπνιςα—просыпаюсь, проснулся.
 Κυλорιάζομε—сворачиваюсь в клубок, сжимаюсь.
 Κυφέτο, то, куфетάχι, то—конфета, конфеточка.

Λ

Λαός, ο, λαικός—народ, народный.
 Λάспи, ι—уличная грязь.
 Λάστιχο, то, λастичένιος—резина, резиновый.
 Λατρία, ι—преклонение, обожание.
 Λεχές, ο—пятно.
 Λεφτά, та—минуты, деньги.
 Λίπι, ι, λιπόμε—печаль, горе, жалость, печалюсь, горюю, жалею.
 Λιπόν—ну что, же, итак, следовательно.
 Λορίδα, ι—полоса, полоска.

М

- Μάγειρας, ο—повар.
 Μαλόνω—браню, ссорюсь.
 Μεροχάματο, το—поденная плата.
 Μέρος, το—участие, часть, сторона, место, местность.
 Μεταμορφώνω—преображаю.
 Μίχσα, ι, μιχσιάρης—сопля, сопливый, соплик.
 Μίπος—разве.
 Μορό, το—маленький ребенок.
 Μπάτσος, ο—пощечина, оплеуха.
 Μπίρα, ι, μπιραρία, ι—пиво, пивная.
 Μουσική, ι—музыка.

Ν

- Νάσο—вот тебе.
 Νάφτις, ο—матрос.
 Νέα, τα—новости.
 Νέβρο, το, νεбриκός—нерв, нервный.
 Νίκη, ι, νικητής, νικηφόρος—победа, победитель, победоносный.
 Νιστικός—голодный.
 Ντοβάρι, το (τίχος, ο)—стена.

Ο

- Οδιγό—веду, руковожу.
 Οκσινσι, ι—обострение.
 Ομιλία, ι—разговор, беседа.
 Οργιζμένος—гневный.
 Ορος, ο—условие, термин.
 Ορχήστρα, ι—оркестр.

Π

- Πάβο—прекращаю, перестаю, прерываю, устранию кого либо от чего.
 Παγωνιά, ι, πάγος, ο—мороз, лед.
 Παραδέχομαι—принимаю, допускаю, признаю, соглашаюсь.
 Παραδίνωμαι—сдаюсь, отдаюсь, предаюсь.
 Πεζοδρόμιο, το—тротуар.
 Πιάτο, το—тарелка.
 Πιγόνι, το—подбородок.
 Πιδό—прыгаю, скакаю.

- Πίνακας, ο—классная доска, таблица.
 Πιράζω—трогаю, дразню, расстраиваю.
 Πίραμα, το—опыт с научной целью.
 Πирεάς, ο—главный порт Греции, возле Афин.

- Πλάκα, ι—доска грифельная, плита, пластинка, циферблат.

- Πλεβρά, ι—сторона, фланг, бок.
 Πλεκсύδα, ι—коса (волос).

- Πλίθος, το—толпа, сборище, множество.

- Ποδοβολιτό, το—топот.

- Πραγματοπιό—осуществляю, совершаю.

- Πριν—до, перед, прежде, ранее.

- Προεδρίο, το—президиум.

- Πρόορα—преждевременно.

- Προσεφχί, ι, προσεφχитарιο, το—молитва, молитвенник.

- Προσορινός—временный.

- Πρόστιμο, το—штраф.

- Πρόсφιγας, ο, προσφигικός—беженец, беженский.

- Προτέδуса, —столица.

- Προτιμό, προτίμις, ι—предпочитаю, предпочтение.

- Προτίно, πρότασι, ι—предлагаю, предложение.

- Πρόφτασα—успел, догнал.

- Πσιχαλίзи—моросит.

Ρ

- «Ριζοспάστις»—центральный орган (газета) греческой Компартии.

- Рίτορας, ο, ρиторικός—оратор, ораторский.

Σ

- Σαχάτις, ο, σαхаτεμένος—калека, искалеченный.

- Σάλιο, το—слюна.

- Σιδео, σίδεσι, ι—связываю, связь.

- Σιζιτό—спорю, дебатирую, обсуждаю, дискуссирую.

- Σινιχία, ι—квартал, часть населенного пункта.

Σιγχεvίς, ο—родственник.

Σιοπί, ι, σιοπιλός—молчание, молчали-
вый.

Σιςφιχτίρας, ο—зажим (технич.).

Σκαλίζο—обыскиваю, шарю, рою. роюсь.
копаюсь, мешаю (огонь).

Σκίβο, σχιμένος—наклоняюсь, сгибаюсь,
согнутый, наклоненный.

Σκλαβιά, ι, σκλαβομένος—рабство, по-
рабощенный.

Σκόφος, ο—колпак, чепчик, хохол (у птиц)

Σολίνας, ο, σολινάρι, το—труба, тру-
бочка.

Σπουδός—важный.

Σταλαματιά, ι—капля.

Στίλος, ο—столб.

Στολίζο, στολίδι, το—украшаю, укра-
шение.

Σφιρίζο, σφιρίχτρα, ι—свисту, насви-
стываю, свисток.

Τ

Ταίζο (ταγίζο)—кормлю.

Τάχα—будто-бы, якобы.

Τελεφτέος—последний.

Τελιόνο, τέλος, το, τελιοτικός—оканчи-
ваю, заканчиваю, конец, окончательный.

Τραγτάζο—потрясать, трясти.

Τρίχα, ι—волос.

Τρόφιμα, τα—сестные припасы, про-
дольствие, продукты.

Τζάντα, ι—сумка.

Τζέπι, ι—карман.

Τυφεχιά, ι—выстрел из винтовки. ружья.

Φ

Φαλάκρα, ι, φαλακρός—лысина, лысый.

Φαρδός—широкий.

Φίλακας, ο—сторож.

Φίλος, ο, φιλινάδα, ι—друг, приятель,
подруга, приятельница.

Φιόνκος, ο—бант.

Φιςιχός—природный, естественный.

Φλογερός—пламенный.

Φονιάς, ο—убийца.

Φράσι, ι—фраза.

Φράχτις, ο—изгородь, плетень, ограда.

Φρουρός, ο—гвардеец, хранитель, часо-
вой.

Φτέο, φτέχτις—я виновен, виновный.

Χ

Χαιδέβο—ласкаю.

Χάρακας, ο—линейка (канцелярская).

Χαραμάδα, ι—щель.

Χаφιές, ο—доносчик, лазутчик, шпион

Χώρα, ι—страна.

Χοριό, το—село, деревня.

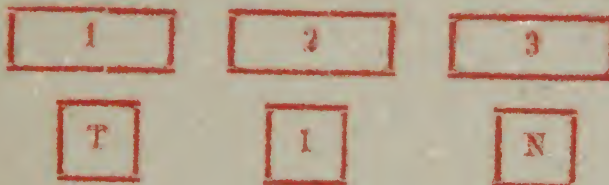
Χτιπιτός—бьющий в глаза. яркий.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Διαβάστε το επίθετο.

Αν ενόσετε αυτές τις τελίες με ίσες γραμμές, θα διαβάσετε το επίθετο της γέφυράς μας, πιστό μαθητή του Δένιου.

2. Πως μπορούμε να φέρουμε σε τρία κολχόζια νερό, ηλεκτρικό ρεύμα και τσιμέντο από τον σταθμό Ν (νερό), Ι (ηλεκτρ. ρεύμα) και Τ (τσιμέντο), έτσι ώστε να μην περάσουμε τα τείλη πάνω απτους ζολίνες.

Μπορούμε να περάσουμε τους ζολίνες ή τα τείλη μόνο από ένα κολχόζι. γίνετε διλαδί να παί—ας πήμε—το νερό στο πρώτο κολχόζι, απο κι στο δεύτερο κι έστερα στο τρίτο.

ΛΙΣΙ ΤΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΝ, ΠΥ ΙΧΑΜΕ ΣΤΟ ΠΕΡΑΖΜΕΝΟ ΝΥΜΕΡΟ.

1. Λίσι με 28 σπέρτα:

2	5	2
5		5
2	5	2

Λίσι με 32:

1	7	1
7		7
1	7	1

Μπορούμε να λίσουμε το ίδιο πρόβλημα με 20 σπέρτα:

4	1	4
1		1
4	1	4

2. Κόβουμε τα 4 πρώτα μίλα σε 3 μέρη το καθένα και δίνουμε από $\frac{1}{3}$ το μίλο. Τα άλλα 3 μίλα τα κόβουμε σε 4 μέρη το καθένα και μιράζουμε από $\frac{1}{4}$. Κάθε πεδί λιπόν πέρνει: $\frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{7}{12}$ το μίλο.

ΠΙΟΝΕΡΙ ΚΕ ΜΑΘΙΤΕΣ!

ΕΧΤΕΛΕΣΤΕ ΤΟ ΕΚΠΕΔΕΦΤΙΚΟ
ΠΑΛΑΝΟ-ΣΑΣ.

ΚΣΗΣΚΕΠΑΣΤΕ ΚΙΝΗΣ ΗΓ ΜΠΟ-
ΛΙΖΥΝΕ ΤΙ ΔΥΔΙΑ ΤΥ ΣΚΟΛΙΤ

ΑΓΟΝΙΣΤΙΤΕ ΜΑΧΙΤΙΚΑ
ΓΙΑ ΤΙΝ ΕΧΤΕΛΕΣΙ
ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΥ ΚΟΜΑΤΟΥ

ВСЕУКРАЇНСЬКА ФІЛІЯ ЦЕНТРВИДАВ'У

Εκδότης: ΚΕΝΤΡ. ΕΚΔΟΤΙΚΟ.

Ικέφθινος συντάχτης: Ι. Ι. ΚΟΝΟΠ.

Місцевість № 422.

Маріупіль, Держдрукарня.

Вол. № 7.167.

Тираж 2.500